

Czas wychodzi codziennie (wyjąwszy niedziele i dni świąteczne).
Numer pojedynczy w Krakowie kosztuje 10 centów.

Prenumerata wynosi:

	rocznie złr. 20 ct.	kwartalnie złr. 5 ct.	miesięcznie złr. 2 ct.
Miejscowa w Krakowie	24	6	2
wo Lwowie i w Agencji „CZASU“	24	6	2
Pocztą w państwie austriackim	24	6	2
do ciał Niemiec	tal. 16 gr. 20	tal. 4 gr. 5	tal. 1 gr. 15
do Francji i Anglii	frank. 108	frank. 27	frank. 10
do Belgii, Włoch i Szwajcarii	80	20	7

Listy z piędziemi prenumeracyjnymi i na ogłoszenia (inseraty) przesyłane być winny franco do Adm. nistracji „CZASU“ w Krakowie, przy ulicy Mikołajskiej pod l. 444. — Listy reklamacyjne niezapłacone nie ulegają frankowaniu. — Listów niefrankowanych nie przyjmuje się.

Rękopisma nadsyłane Redakcyi nie zwracają się i bywają niszczone.

Przedpłata na „CZAS“

od d. 1 Lipca 1873 r.

W Krakowie — w całej Austrii:

rocznie	złr. 20	złr. 24
półrocznie	10	12
kwartalnie	5	6
miesięcznie	2	2 c. 25

Prenumeratę przyjmują:

w Wiedniu: A. Oppel, Wollzeile 29; — w Paryżu (na Francję, Belgie i Anglię) pułkownik Winc. Raczkowski, Faubourg Poissonière 33, wreszcie wszystkie urzędy pocztowe w kraju i za granicą.

Uprasza się o wcześnie zamawianie i wyraźne wypisanie nazwiska i miejsca odbioru, albo nadesłanie danej opaski drukowanej z adresem.

Prenumerata liczy się od każdego pierwszego dnia miesiąca.

Prenumeratę najdogodniej przesyłać przekaźnikiem pocztowym.

Cena „Czasu“ za granicą ogłoszona jest w tytule każdego numeru.

Kraków 27 czerwca.

Wzmiankowaliśmy, pisząc niedawno o Francji, że nowy jej rząd jest przedmiotem szyderstw ze strony prasy opozycyjnej głównie z powodu celu, jaki sobie jawnie nazaczył, przywrócenia porządku moralnego. Nie ustają napadzi opierające się ciągle na tych samych zarzutach, że porządek moralny nie ma politycznego znaczenia, że nie jest systematem, służy zatem tylko za firmę dla nieudolności lub reakcji. Wszelkie też działania gabinetu 24go maja widzimy składane na karb jednej lub drugiej.

Nie myślimy wcale przeceniać zdolności obecnego rządu francuskiego, o więcej przyznajemy, że ministeryum potknęło się nawet kilka razy, nie do tego wszelako stopnia, aby już o nieudolności jego przesądzać wolno było. Prawda i to, że dążnością do przywrócenia porządku moralnego, nie da się określić systemat rządowy, jakkolwiek pewną jest rzeczą, że bez porządku moralnego żaden porządek społeczny a nawet polityczny nie ma regularności. Nie można dla tego też właśnie obwiniać rządu Mac-Mahona o brak wszelkiego systematu; albowiem dążność ta wymaga koniecznie pewnego systematycznego kierunku, któryby prowadził do pozyskania tej koniecznej dla porządku w społeczności francuskiej regularności i sankcji.

Widzimy też postępujący w tym kierunku rząd obecny, a nie dziwimy się wcale, że każdy krok jego pignowany bywa przez jego przeciwników nazwą reakcji. Tam, gdzie duch rewolucyjny wyrzucił porządek moralny, zatarł nawet jego pojęcie, gdzie tak szeroko i głęboko wkorzeniła się anarchia, wszelki krok do przywrócenia normalnego ładu musi przybierać pozór reakcji, już przez to samo, że jest anti-anarchicznym, anti-rewolucyjnym. Nie jest to bowiem istny brak pojęcia prawdziwej wolności, a więc porządku moralnego, upatrywać intolerancję w tem, że deputowani nie chcieli iść za pogrzebem swego kolegi, gdy spostrzegli, że obchód żałobny odbędzie się w sposób niechrześcijański? Wieg gwałcić swoje sumienie i wiary ma być tolerancją, a użycie swego prawa i wolności wyznani wobec bezwyznaniowego pogrzebu jest dowodem reakcji? Takimże dowodem ma być obłędni prefekta, który li z policyjnych względów ogranicza do pewnych godzin odbywanie

takich pogrzebów, aby nie zakłócały spokoju publicznego?

Lecz im bardziej rząd we Francji narażony jest na zarzut reakcyjności, tem więcej wypadłoby mu się chronić od wszelkich kroków na drodze rekryminacji, która ma zapewne pewne reakcyjne pozory. Mamy tu na myśli sprawę Ranc. Zapewniają nas, że prezydent Mac-Mahon przeciwny jest tej drodze rekryminacyjnej. Radby on bardzo, aby rząd na drodze zasadniczej, konstytucyjnej, w rozprawach nad ustawami do przywrócenia porządku moralnego zmierzającym, kierunek swój uwydatniał. Zapewniają nas, że proces marszałka Bazaine — leży mu także bardzo na sercu. Pojmuje się to wielce, że dla marszałka Francji sąd mający orzeczek o marszałku francuzkim, pomijając już inne okoliczności musi być nader bolesnym. Z drugiej znowu strony, obwiniony żąda koniecznie sądu, a wojsko wygląda zadość uczynienia. Położenie nadzwyczaj trudne, z którego wyjście byłoby niebezpiecznem dla każdego prezydenta, nie mającego takiego we Francji uznania, jakiego szlusznie używa marszałek Mac-Mahon.

Nie wchodzimy w inne trudności, jakie napotyka rząd obecny we Francji, pochodzące ze stronnictw, zniejednotłej większości, na której się opiera, zgoda ze stanu chwiejnego, z którego jeszcze społeczeństwo francuskie nie wyszła. Dotknęliśmy tylko tej, która nad innymi w tej chwili góruje, to jest zarzutu reakcji z powodu godła, jakie sobie obrał: przywrócenie porządku moralnego. Nie bójcie się, wołał niedawno na opozycję, jeden z zachowawczych dzienników paryskich — nie bójcie się, nie będziecie mieli tak prędko porządku, rząd nie przywróci tak rychło, i kto wie, czy go nawet już między nami przywrócić można. My jesteśmy synami rewolucji, my przeszliśmy tak na wyłot zasadami 1789 r., że już nie chcemy porządku moralnego, bo go już nawet nie pojmujemy. A chcieć przywrócić porządek moralny we Francji, jest prawie zarozumiałością. Myśleć o nim nawet już trudno, skoro się miało u władzy, zawsze w imię zasad 1789 r. Orleanów i Bonapartych, Gambette i Thiersa, dziś Mac-Mahona, a jutro znowu może Orleanów lub Bonapartę, Bonapartę lub Henryka Vgo, a może jeszcze raz Thiersa....

KORRESPONDENCA „CZASU“

Wiedeń 26 czerwca.

Cesarzowa niemiecka od wczoraj jest gościem dworu tutejszego. Osoby, co były świadkami przybycia i przyjęcia jej w St. Pölten i na dworcu kolei w Penzing, tudzież w samym pałacu w Schönbrunn, zapewniają, co zresztą rozumie się samo przez się, że wszystkie to akta etykiety dworskiej odbywały się z wielką uprzejmością i serdecznością. Mówią, że w Cesarzowej Niemieckiej przebiega się na każdym kroku uczennica Götheego, kobieta, co pamięta i brała udział w świetnej epoce weimarskiej literatury niemieckiej. Obdarzona wysokim wykształceniem, zamiłowaniem do nauk i sztuk pięknych, nie krapując się przepisami dworskimi, okazuje nieraz niezwykłą swobodę umysłu. Przytem mówi głośno, nieco patetycznie, z pewną deklaracją; używano to, kiedy w St. Pölten przed tamacznym biskupem wychwalała okolice Górnej Austrii, kiedy mu winowała i zazdrościła dycecyi tak pięknej, jak gdyby sobie nie mogła wyzukać w obszernych Niemczech podobnie piękne

go miejsca pobytu; lub też kiedy z pewnym zapamiętaniem witała arcyksięcia Albrechta jako swego „drogiego przyjaciela“, arcyksięcia Rudolfa, wyrażając parę kroc na głos zdziwienie, jak urósł, albo adjutanta jenerałego hr. Pejaczewicza, pytając się go, czy ma wiadomości od siostry w Berlinie i t. d. Zauważano, że Cesarzowa Niemiecka między wszystkimi osobami, przedstawionymi jej a nie należącymi do dworu, najbardziej wyszczególniała hr. Trauttmansdorfa, byłego ambasadora w Rzymie, obecnie wiceprezesa Izby wyższej. Od Passau towarzyszyli Cesarzowej hr. Potocki, ks. Windischgrätz, hr. Wilczek, jenerał Schweinitz, od St. Pölten N. Pan i hr. Pejaczewicz; w Penzing oczekiwali gościa dostojnego N. Pan, arcyksięcia Rudolfa i wszyscy inni arcyksiężęta.

Wszystko to w dworcu w Penzing książę Karol Rumuński, którego powitała Cesarzowa Niemiecka słowami: „Aż tu Pana spotykam.“ Dziś wieczór w Burgu koncert dworski na cześć Cesarzowej. W Linzu podczas obiadu Cesarzowa Augusta wniosła toast na zdrowie N. Pana, w St. Pölten po pierwszym przywitaniu oddała N. Panu list od Cesarza Wilhelma, zaś N. Pan wręczył Cesarzowej Angustie telegram z Berlina z najświeższymi wiadomościami o stanie zdrowia Cesarza Wilhelma.

Pozwólcie mi poświęcić parę słów tylko ciągliwym napadom *Gazety Narodowej*. Nie odpowiadamy na jej codzienne wytyczki przeciw naszym korespondencyom, bo nie posiadamy tej broni, jaką one walczą. U jej czytelników popłaczają np. takie frazesy — utkwili one nam w pamięci — a pisała je niedawno temu *Gazeta*, że Hohenzollerni nosić będą wodę Francuzom, a Götterpatriotom. „Zbyt poważamy czytelników waszych, abyśmy nie mieli lekceważyć pocisków dziennika, tabującego się w podobnej junańskiej frazeologii.“

Z Litwy 20 czerwca.

Smutne od nas zawsze odbierać musicie wieści. Sprzedaż majątków polskich uszczupla coraz więcej siły narodowe. Na lipcowe targi w Wilnie wystawiono znowu 27 majątków z trzech gubernij litewskich: Wileńskiej, Kowieńskiej i Grodzieńskiej. O innych trzech naszych guberniach nie można mieć teraz pewnych w tym względzie wiadomości, gdyż zostały one usamowolnione z pod władzy jenerała gubernatora i sprzedawane były tam od władzy gubernatorskiej.

Łość majątków wystawionych w lipcu na sprzedaż jest niemal o połowę niższa, niżli nią była na licytacji styczniowej, jednakże nie trzeba zapominać, że wówczas z liczby pięćdziesięciu kilku majątków wystawionych na sprzedaż, 4 nie zostały sprzedane, a około 20 z powodu spłaty długów były wycofane z licytacji. Różnicy zatem prawie być wycofane z licytacji. Największy majątek wystawiony na sprzedaż należy do Mikołaja Afanasiewa moskala, nowonabyty, składa się zaś z dwóch wsi, Orzeszkowo i Pawłopol, razem około 20,000 morgów ziemi. Na dobrach tych ciąży zaliczka dana przez rząd nabywcą na zakupno obu wiosek, a wynosząca 75,000 rubli. Z dóbr polskich największy majątek wystawiony na sprzedaż jest wieś Myto obywatela Rossadowskiego oszacowana na 45,000 rubli.

Prześladowanie katolicyzmu odbywa się teraz za pomocą zaprzędzanych rządów księży. Prałat Zieliński zarządzający dycecyą, wierny przyjętym w Petersburgu zobowiązaniom, wybrał się w tym roku na objazd Mińskiej dycecyi, dziś przyłączonej do Wileńskiej, w czasie wielkiego postu. Przejeżdżając z parafii do parafii znowu wszędzie proboszczów do wprowadzenia języka moskiewskiego do kościelnych nabożeństw i do mówienia kazań w tymże języku.

Ukaz carski przepisuje, że język rosyjski może być wprowadzony na żądanie parafian, gdy zaś lud niegdyś o to nie prosił owszem zabieg, namowy i postrachy policyjantów wszędzie odępnął, pozostał on bez żadnego skutku. Zieliński nie zwalając wszakże na treść ukazu stara się koniecznie o zaprowadzenie moskiewszczyzny do obrzędów katolickich i podczas objazdu dycecyi udało mu się postrachem wymusić na wielu księżach pozwolenie i poddanie się woli jego. Gwałtowność jego posunięta się tak daleko, że proboszczów poczytych,

którzy sprzeciwiali się jego rozkazowi, samowolnie pozamykał w klasztorach O.O. Karmelitów w Wilnie i O.O. Franciszkanów w Grodnie. W nagrodę za to niedogodne postępowanie Car nagrodił prałata Zielińskiego orderem św. Stanisława I klasy, który już na Wielkanoc został mu nadesłany w dowód uznania gorliwości.

Zapewniają nas, że niegodny ten prałat powziął plan powolnego wprowadzenia wszędzie moskiewszczyzny, i że skoro tylko upora się z gubernią Mińską, rozpocznie przesładowania w Grodzieńskiej, zostawiając sobie na ostatek gubernię Wileńską.

Uderzającym jest, że wielu z dawnych krzyżaczy patriotycznych, wielu z tych co odznaczali się w czasie demonstracji, daje się najłatwiej używać do agitacji moskiewskich. Nie mówię już o tem że wielu podobnych księży dziś z łatwością ulega przymusowi zaprowadzenia moskiewszczyzny, mamy przykłady, że są i tacy, którzy znacznie posuwają się dalej. Niejak Piłkowski krzyżacz pierwszego rzędu w czasach demonstracyjnych, uwięziony, zdradził wielu, przeszedł na prawosławie, wykreślił się żony i dzieci, a dziś jest urzędnikiem w Petersburgu. Inny podobny krzyżacz ksiądz Zauscinski, już dawniej uważany za kapłana niegodnego, w kilka dni po objęciu urzędowania przez Murawiewa, związawszy ze sobą oddział kozaków i z nimi objeżdżając wioski nabajkami lud biedny do prawosławia nawracał. Obecnie udaje, że zapomniał po polsku, a za usługi oddane Rosji mianowany już kawalerem orderu św. Stanisława i nosi na złotym łańcuchu takiż krzyż z łaski carskiej.

Zabójca księdza Tupalskiego Jerzy Łazowski, został skazany przez sąd na całe życie do ciężkich robót w Syberji. Wyrok ogłoszony 5 czerwca.

Berlin 25 czerwca.

(A.) Dysharmonia powstała w wyższych kołach rządowych, zaczyna przybierać coraz większe rozmiary a stanowisko kanclerza wobec innych ministrów lud wpływowych osób okazuje tak wielki brak porozumienia, iż gdyby część tylko pogłosek niezgodą tu spowodowanych miała się sprawdzić, zmiany u steru rządu stałyby się konieczne. Ogłoszenie pisma hr. Roona do ks. Bismarka, uważają tu ogólnie za wynik sprzeczki między nimi powstałej, podczas gdy korespondencya *Gazety Kolonickiej* wymierzona przeciw hr. Eulenburchowi, w której donosi autor o zamiarze rządu obostrzenia projektu ustawy prawowej, ma pochodzić z obozu kanclerza, ooby dowodziło, iż stosunki ks. Bismarka z ministrem spraw wewnętrznych, pozostawiają niemiędlie wiele do życzenia. Oficjalne pismo stało się wprawdzie w obronie hr. Eulenburcha, oświadczając, iż obostrzenie projektu ustawy prawowej jest fałszem z umysłu rozważanym, wbrew któremu zaproponował rząd komisji sprawiedliwości zaprowadzenie ułatwień, i to z częścią z własnego popędu, częścią też w skutek głośnych skarg niepopędzonej prasy; nie wyświadcza to jednak rzeczy na korzyść osób będących u steru, wykazując różnicę, między partją ks. Bismarka a hr. Eulenburcha; podział więc sykofantyzmu urzędowego na dwie partje co byłoby zjawiskiem w historii państwa Pruskiego dotychczas nieznanem. Naturalnie, że wszelkie kombinacje na tej podstawie dadzą się tylko tak długo utrzymywać, dopóki niezaprzeczają, iż pomieniona korespondencya wyszła z obozu kanclerza, czego dotychczas nie było. *National Ztg* niemiędlie, że stosunek ministrów do urzędu kanclerskiego zaczyna przechodzić w inną fazę a ks. Bismark mimo porozumienia na nowy rok, skutkiem oddania naczelnictwa gabinetu hr. Roonowi, zamierza wystąpić zupełnie z ministeryum, to jest złożyć tękę spraw zagranicznych. Zbliżająca się *saison morte* odwołuje zdaniem tej gazety na pewien czas zmiany w najwyższych kołach politycznych, ale usunięcie ich zupełnie jest niepodobnem. *Spenerische Ztg* powątpiewa natomiast, aby ks. Bismark otrzymał na własne żądanie urlop jako minister spraw zewnętrznych, i mówi, iż tylko prosił o zwolnienie do udziału w pracach ministeryum a tłumaczenie to jest wymijającym, przyczem dziennik twierdzi, że fakt ten okazuje, ile do ży-

czenia pozostawia jedność pruskich najwyższych kół politycznych.

Wiadomości rozszerzona przez liberalne dzienniki, iż biskup Fuldy wbrew postępowaniu biskupów Poznańskiego, Paderbornu i Trewiru, kazał przesłać rządowi wykazy o seminariach, będących przed jego zarządzeniem, okazała się fałszywą. Postąpił on tak samo jak inni biskupi, to jest odmówił zastosowania się do nowych ustaw antykościelnych, co prawdopodobnie pociągnie za sobą zniesienie zakładów duchownych w jego dycecyi, jak się to już stało w Paderbornie, gdzie zakład przygotowujący do wyższych nauk teologicznych, temi dniami przez rząd rozwiązany został. Ten sam los czeka niezawodnie seminarium tamtejsze, do zwiedzenia którego wysłał już Fr. Falk komisję z czterech członków. Równie stanowczo występuje rząd w Poznaniu, gdzie prezydent przesłał landratom wezwania, aby mu donosili o każdorazowym opóźnieniu posady duchownej i udzieleniu kandydata na takową, polecając zarazem ścisłą baczność na sposób wykonywania kar dyscyplinarnych, przez władzę duchowną rozciąganych. Wśród tego ucisku znalazło się na Szlasku 184 kościołów, którzy przesłali Cesarzowi adres, wyrażający zgodne zapatrywanie swoje ze rządem na sprawy kościelne, a co też otrzymali spieszna odpowiedź, z podziękowaniem za wiernopoddane uczucia. Oprócz znacznej części załączonych od rządu ludzi, podpisało adres ten 13 członków parlamentu należących do partji tak zwanej wolno-konserwatywnej, co też jedynie zasługuje na uwagę w tej nieznacznej liczbie podpisów.

Parlament został dziś zamkniętym, ale wbrew zwyczajowi dotychczasowemu nie przez Cesarza ani też nie w białej sali zamku; lecz kanclerz na końcu posiedzenia odczytał rozporządzenie cesarskie, zamykające obrady. Zapisał to należy, że nastąpiło pojednanie między ks. Bismarkiem a Laskerem przywódcą liberalów, o czem donosi *Montags Ztg*, opisując herbatę parlamentarną u kanclerza w sobotę. Według tej gazety czuł się ks. Bismark w obowiązku zbliżenia się do Laskera, i oświadczył, że go do siebie na wieczór.

Kraków 27 czerwca. Wyciąg z protokołów posiedzeń Rad Wydziału krajowego z dnia 2, 5, 9, 13, 16, 20, 23, 25, 27 i 30 maja 1873:

Na mocy upoważnienia udzielonego uchwałą Wydziału krajowego z dnia 7 grudnia 1872, przysłał Wydział krajowy imieniem reprezentantów kraju gwarancję za pożyczkę w kwotę 15,000 złr., którą gmina Krosno w galicyjskiej kasie oszczędności na odbudowanie zgorzałego miasta zaciągając postanowiła.

Wydział krajowy postanowił sprzedać realność pod l. 131 w Winnikach, należącą do funduszu stypendyjnego Głównego, skarbowi państwa dla winniczkiej fabryki tytoniu za umówioną cenę 4000 złr.

Wydział krajowy uchylił orzeczenie Wydziału powiatowego Samborskiego, przyznające zwierzchności gminnej w Kornicach prawo zarządu podwórzem cerkiewnym.

Wydział krajowy uchylił uchwałę Wydziału powiatowego Tarnopolskiego, znoszącą udzielenie przez zwierzchność ominy Tarnopola policyjne pozwolenie na budowę domu pod l. 114.

Wydział krajowy uchylił orzeczenie Wydziału powiatowego Brzeskiego, zaszczepiające kilku członków gminy Borzechin na zwrot kosztów komisyjnych.

Wydział krajowy zawiadomił wszystkie Wydziały powiatowe o przedłożeniu do końca roku 1873 ustawy, uwalniającej od opłat stęplowych i należności rządowych przy czynnościach arondacyjnych.

Wydział krajowy przyrzekł komitetowi Towarzystwa gosp. galic. subwencję w kwocie 200 złr., na urządzenie praktycznego kursu weterynaryi w Radziechowie i w Jarosławiu.

Na zapytanie Namiestnictwa o zdanie, oświadczył się Wydział krajowy za zapatrywaniem, iż w ogóle orzeczenie w kwestjach, czy ze względów policyjnych otwarcie szynku w jakiej miejscowości lub w pewnych lokalnościach może być dozwolone, należy do władz autonomicznych.

Wydział krajowy nie uwzględnił następujących rekursów w sprawach gminnych:
Rekursu naczelnika gminy Demyca zasądzonego

Część literacko-artystyczna.

MOJE WRAŻENIA Z WYSTAWY WIEDEŃSKIEJ.

I.

Początek czerwca.

Pozycząc sobie tym razem języka od pani Teli-meny powiadam Państwu: „Jak mamę kocham piękna jest Wystawa, mam jej nawet plan w biurku, ale któżkolwiek na nią dotąd niepojechał, dobrze zrobił, i nie niestraciwszy zyskał bardzo wiele, jak mamę kocham...“

— A poóże Aspan sam na nią pospieszył tak wcześnie? Zapytacie mnie z przekąsem i to bardzo słusznym...

Na to odpowiadam: że mając inne bardzo ważne sprawy do załatwienia w Wiedniu, musiałem rad niera tam pospieszyć — a sprawy to, jak się do rozumie, ani artystyczne, ani przemysłowe — lecz na giełdzie, która, jak tysiącom innym, tak i mnie wypłatała takiego figla, że w krótkim bardzo terminie, przekonałem się, że nietylko niemać co marzyć o odsetkach i dywidendach, ale nawet o kapitał, który na dobre utonął w tej powszechnej powodzi. — Owóż, jak rzekłem odprawiając się z giełdy raz na zawsze, uczułem się wolny i lekki jak ptaszek i niemając co lepszego robić, a raczej

chcąc nabrać humoru, zwróciłem mój lot na Wystawę...

— I zostałem rozczarowany? Nieprawdaż? Wystawa wcale niepowabnie wyglądała nawet w miesiac po jej uroczystem otwarciu?

— W rzeczy samej; wyglądała ona jak bardzo piękna i szczególnie wspaniała kobieta... która tylko co wróciwszy z długiej podróży chciała się w całym blasku pokazać, ale czasu jej na to nie stało... Przywdziała bogatą szatę niewykończoną... niepozeszywaną w wielu miejscach... nieobrabioną u dołu... Włożyła pełno klejnotów i pierścieni na podejrzaną białość szyi i nieumyte ręce... a na przepyszne włosy rozczochrane wielce z których jeszcze zdbla słomy i kurz podróży niezostają wy-czesane, poprzipinała zachwycające kwiaty pięciu części świata...

To też jeżeli zewnątrz gmachu Wystawy drepnąć po kołach ci nogi głębokim zwirze, i patrząc na niewiedzie kiedy mające wykończyć się domki, szafasy i kioski: chińskie, japońskie, marokańskie, amerykańskie, drewniane, zwierciadlane, malowane i farbowane — zapytasz się mimowoli sam siebie z ciekawością: „kiedzy to wszystko będzie gotowe?..“ to wewnątrz gmachu utykając znowu na nie rozpakowanej pace wtenczas, gdyś się zapatrywał na rozwiszony jak jaka kwiecim żywym umajona go-belin francuski, myślisz sobie: „po co było ludzi zwozić z otwartości na pierwszego maja, kiedy pierwszego czerwca można sobie jeszcze nosić w tym chaosie nieporządku...“

A pamiętacie też wy moje piękne panie i łaskawe czytelniczki, które lubicie stroić nóżki wasze w

cienućki buciki, lub płytkie jeszcze cienisz trzewiczki o wielkich kokardach — że na Wystawie świata wiedeńskiej, to trzewiczki i buciki mają ciągle i naprzemiennie do walenia z dwoma arcy nie-przyjemnymi sobie żywiołami... i że, jeżeli nieutoną one a przynajmniej nierozmowna na dobre na sadzawkach zlewanej wody podłogi w gmachu Wystawy — to rozsarpie ich na drobne kawałeczki żwir ów okropny w zewnętrznym teście obszarze, a wy moje panie powróciecie do siebie z tak bolącymi stopkami, jakbyście były na prawdę wdrowały *per pedes apostolorum*... po różnych częściach świata...

A pamiętacie też także wy wszyscy, którzy na Wystawę świata powiecie dzieci wasze w celu naukowym, abyście zadzierali dobre głowy przy wiejsiach do różnych galerij i to im częściej imy lepiet, szukając napisu, gdzie się znajdujecie — by się kochane dzieciaki niewyczyły w geografii tak wybornie, jak pewien mały chłopczyzna stępujący ze swoim mentorem tuż przedemną po gmachu Wystawy...

Tę ostrożność możecie bezpiecznie zaniedbać tylko przy oddziale moskiewskim... Ogromny buri niedźwiedź uśmiechający się do przechodzących podwójnym szeregiem zębów, jakiego (trzeba im oddać słusność) nieznaczeł na strazy swych pódów postawić Moskale; i potężna a odurzająca wszystkie zmysły woń skór nawiezionych, ostrzega was zaraz o kraju do którego wchodzicie... Wigo niepodnoście głowy do góry dla przeczytania napisu — bo ujrzycie u stropu trójkolorowe w olbrzymie chorągwie: biało-czerwono-szafirowe, a na nich

napis *Rusland*... i gdy wam się przy zawrocie głowy serce ściśnie grożąc, że ma ochotę pęknąć sobie na piękne... to jeszcze i taka was wściekłość ogarnie beznierne, że niemacie już chęci błądzić dalej a dalej po tych cudach ładu i oceanu...

Mały ów chłopczyzna idąc ze swoim profesorem, ujrzawszy milego niedźwiedzia rozemiał się serdecznie... a zaraz potem chwyciwszy się za nos zawołał bez ceremonii:

— Pfeł jak tu śmierdzi!...

Pedagog nie nieodpowiedział na to wyznanie wiary swego Telemarka w oddziale strzeżonym przez niedźwiedzia, ale spojrzawszy na galerję z lewej strony z napisem: *Chiny*, zaprowadził go do tejże zwracając uwagę malca na doskonale zachowany porządek na Wystawie w granicach krajów...

Wesli tedy obadwaj do Chin, a ja trzeci za nimi, pomyń na to, że do śmierci człowiek rozumny się uczy, to i ja też może znauk mentora coś skorzystam na starość.

Po dziesięciu krokach zrobionych w óró parawanów, ekranów i wachlarczy państwa Niebieskiego, ujrzelismy się w obec ładnej drewnianej damy w żalobnej szacie i pięknie ułożonych zawojach czarnych na głowie, która podobna do zakonicy najeżonej szatami swemi, nie zajęła bardzo chłopczyne, biegnącego dalej. Po drugich dziesięciu krokach gadaliwy chłopiec zawołał:

— Panie profeszorce, niech no pan patrzy, jakie to są chłopkie koszule w tej szafie! Zupełnie podobne a prawie takie same jak noszą u nas Rusini nad Prutem pod Kołomyją! To zabawne, mój panie profeszorce! żeby też w Chinach

spotkać się z koszulą merozoną po kołomyjsku!... Mentor jeszcze nie miał czasu objawić zdania swego nad koszulami, gdy maloc zawołał znowu, cytując niemieckie nazwiska drzew porzypieczane do ślicznie ułożonych pni drewnianych ukazujących tychże w całości stoje tutejsze i więcej:

— Dab, jasion, grab, osika!... panie profeszorce! niech no pan patrzy... takie same zupełnie rosą wszystkie drzewa w Chinach jak u nas w Polsce, a zwłaszcza w Galicji!... Patrz pan! ani jednego innego! Ot jest i buk, i topola nadwiślańska i nawet smereki!... Jakże się to dzieje, mój panie, że tam i drzewa i koszule takie same!... — Wszystko to robią koleje żelazne — odrzekł mentor z powagą. — Koleje i telegrafy zbliżają coraz bardziej do siebie ludzi i zwalczając największą odległość, sprawiają wkrótce, że będzie zupełna i absolutna równowaga i jednostajność wszędzie!...

Chłopiec wytrzeszczył oczy na pana profesora, a potem przeniósł się z dziwnym wyrazem na pięń dębu, którego rozmiary szerokie aż nadto świadczyły, że rósł sobie szczególnie i wzrastając może na trzy wieki przed objawieniem się telegrafów i absolutnej równowagi!...

Jakże to dzieci teraz szczęśliwe! — pomyślałem ja sobie. — Cóż one mają teraz do nauki? Wszystko zrównane na świecie, dzięki telegrafom... płody wszędzie jedne... przemysł jeden i ten sam... Niezadługo, jak powiada ten pan profesor, zapadnie równowaga absolutna... pewnie znikną nawet nazwiska krajów i będzie się tylko wszystko razem zwała wodą i ziemią... Każdy w szkołach

przez Wydział powiatowy Śniatyński na karę 20 zł. za nadużycie władzy urzędowej.

rekurs właścicieli domu L. 281 na Kazimierzu w Krakowie przeciw nakazowi magistratu względem naprawy budynku;

rekurs Walentego Kowalskiego przeciw orzeczeniu Magistratu krakowskiego względem rozebrania szopy i komórek drewnianych przy realności Nr. 33 Dz. IV;

rekurs Sisi Meisler i Debory Koner przeciw orzeczeniu Wydziału powiatowego Stanisławowskiego względem rozebrania szopy drewnianej;

rekurs Barucha Schaffera z Delatyna przeciw orzeczeniu Wydziału powiatowego Nadworniańskiego, polecającemu usunięcie nasypu z drogi publicznej, dowolnie przez rekurenta przed własnym domem uczynionego;

rekurs Altera Kampa przeciw orzeczeniu Wydziału powiatowego Tarnowskiego w sprawie zniesienia parkanu koło realności rekurenta;

rekurs właścicieli domu Nr. 222 na Kazimierzu w Krakowie, przeciw orzeczeniu Magistratu krakowskiego w sprawie rozebrania pomienionego domu;

rekurs właścicieli domu Nr. 171, Dz. VIII. w Krakowie, przeciw orzeczeniu tamtejszego magistratu w przedmiocie przebudowania pewnych części tejże realności;

rekurs Naftalego Lachsa przeciw orzeczeniu Wydziału powiatowego Zbarazkiego w sprawie budowniczego, któremu polecono mu cofnąć się z budową nowego domu w Zbaraziu do granic dotychczas istniejącego zabudowania;

rekurs gminy Bykowa przeciw orzeczeniu Wydziału powiatowego Złoczowskiego, któremu naczelnik tejże gminy zasądzony został na karę 10 zł. za niewykonanie poleceń;

rekurs właścicieli domu Nr. 266, Dz. VIII. w Krakowie, przeciw orzeczeniu magistratu i rady miejskiej w sprawie zamknięcia piekarni w pomienionym domu;

rekurs Pinkasa Liebermana, przeciw orzeczeniu Wydziału powiatowego Drohobyckiego w sprawie uchwały Rady miejskiej Drohobyckiej co do przyjęcia dostarczonego do browaru miejskiego chłdnika;

rekurs naczelnika gminy Filipowice, zasądzonego przez Wydział powiatowy Brzeski na karę 20 zł. za niedopełnienie obowiązków w czasie pożaru;

(Dalszy ciąg nastąpi.)

Minister rolnictwa mianował nadleśniczego Józefa Głazana w Kutach, nadzyszytem lasowym przy dyrekcji domów i lasów.

Minister rolnictwa mianował powiatowych komisarzy skarbu Kornela Czernyńskiego i Karola Bielkowskiego sekretarzami. Konceptów skarbowych zaś Walentego Hirsztina i Ludwika Sołtyssa konceptistami w dyrekcji domów i lasów w Bolechowie.

Minister sprawiedliwości mianował asystentem Romana Białkowskiego, adwokatem sądu powiatowego w Nowemście.

Wiedeń 26 czerwca. Dzienniki wiedeńskie donoszą, że w tych dniach odbyła się narada ministrów, której przedmiotem było położenie finansowe w poszczególnych krajach austriackich. Minister skarbu bar. de Pretis, który jak mówią w ostatnich czasach miał się pod tym względem naradzać z reprezentantami kilku krajów przedmiotów, przedłożył na podstawie tychże obrad, wnioski, w jaki sposób zapobiedz by można katastrofom ekonomicznym w prowincjach. Wnioski te ministra skarbu zostały przyjęte. Zdaje się jednak, że nie wielka liczba reprezentantów krajowych brała udział w konferencyach z ministrem, skoro dzienniki donoszą, że rezultat tych konferencyj zadowolił bardzo bawiących w Wiedniu przemysłowców z Czech, Austrii górnej i Styrii, a więc tylko z trzech prowincji.

Być może, iż wynikiem tej narady ministrów jest okólnik, który minister skarbu rozesłał do wszystkich władz politycznych krajowych, z wyjątkiem Austrii Dolnej, Dalmacji i Tyrolu z Vorarlbergiem. Okólnik ten wydany do L. 3119, brzmi w całej oświecie:

„Jak Wpau niewątpliwie wiadomo, przesadna spekulacja giełdowa doznała jeszcze przed kilku tygodniami nieuniknionego ciosu, którego skutki dały się przeważnie uczuć w groźnym zachwianiu powszechnego targu pieniężnego.

C. k. rząd uważał za obowiązek swój, nie mieszać się w ten proces gospodarczy, pomimo że ten w dotkliwy sposób rozwinął się w szerokiej katoch, ponieważ przesilenia ekonomiczne, jak uży do świadczenia, nie dadzą się sztucznie powstrzymać, lecz tylko przewlekają się i pogorszą.

W celu jednak przeszkodzenia, o ile się da, aby czynność produkcyjna nie ucierpiała także w skutek utrudnionych stosunków kredytowych, przesła-

nie zaś, aby nie zaszkodziło handlowi i przemysłowi, upoważniono rozporządzeniem cesarskim z d. 13 maja Bank narodowy do eskontowania w myśl statutu weksli, lub przyjmowania w myśl statutu efektów na zastaw, nie będąc wcale związanym ustanowioną dotychczas statutami kwotą. Zamiar rządu był ku temu wyłącznie skierowany, aby przez ten środek nadzwyczajny, rozumie się tylko na czas koniecznej potrzeby ograniczony, zapobiedz utracie zaufania w kołach wypłacalnych i ochronić od większych klęsk. Na szczęście handel i przemysł w ogóle dotychczas nie zostały bezpośrednio przesileniem dotknięte, i jeśli wszystkie oznaki nie ludzą, nie należy się na przyszłość obawiać groźnego niebezpieczeństwa, przypuszczając, że koła finansowe, handlowe i przemysłowe, najwięcej interesowane, same potrzebnej dołożą uwagi i pracy.

Brakowi zaufania częścią usprawiedliwionemu obniżeniem wartości, częścią jednak podsycającemu także szluczu z niejednej strony, brakowi zaufania, który gdyby dłuższy potwał mógłby zachwiać kredytem tak niezbędnym dla handlu i przemysłu, można tcm tylko zarządzić, jeśli żywoty zdrowe ze wszystkich sfer handlowych połączą się w celu wzajemnej ochrony i aby umożliwić usprawiedliwione udzielenie kredytu, ku czemu, jak się pokazuje, — są dostateczne środki. W tym celu, jak to Wpau z dzienników publicznych wiadomym być powinno, utworzył się w Wiedniu z wadaniem się banku narodowego komitet złożony z reprezentantów większych banków i firm pojedynczych, który równocześnie dostarczywszy pokrytego przez subskrypcję funduszu poręczającego dla strat ewentualnych, postawił sobie za zadanie, przedewszystkiem przez przyjmowanie w zastaw dobrych efektów udzielać kredytów eskontowych wszędzie tam, gdzieby chodzilo o niedopuszczenie przerwy w zdrowej czynności gospodarczej, przez usunięcie chwilowego braku pieniędzy.

Komitet ten gotów jest czynność swoją rozszerzyć na resztę części państwa, gdzie się utworzą czy to na pewne targi, czy na pewne okręgi podobne stowarzyszenia, które dostarczą odpowiedniego stosunkom funduszu poręczającego i przez wystąpienie solidarne swoich członków dadzą rękojmię, że środki dostarczane czy to za pośrednictwem tutejszego komitetu wprost od banku narodowego, czy też od jego filij, poświęcone zostaną dla rzeczywistej zagrożeń realnych interesów ekonomicznych.

Udział rządu i tu może być tylko moralnym. Upoważnia Wpau, być w danym razie, znosząc się z interesowanymi kołami, doradzał szybka czynność w wskazanym kierunku i pozwolił przejrzeć załączony projekt, w którym podane są główne zarzysy sposobu tworzenia komitetów i zakresu ich działalności.

Przyjmij Wpau... i t. d.
Wiedeń 24 czerwca 1873 r.

Prezys w. r. a.

Do okólnika powyższego dołączony jest następujący projekt:

„Instytucje i firmy prywatne jednego i tego samego placu lub powiatu, do którego geograficznie przynależą, składają fundusz poręczający dla okręgu swej działalności. O wysokości złożonego funduszu i firmach, które do tego przystąpiły, należy tutaj zawiadomić. Opierając się na funduszu poręczającym i jego wysokości należy z góry oznaczyć sumę, jaka ma być udzieloną poszczególnym placom lub powiatom.

Użyte sum przeznaczone do rozporządzenia powinny być w taki sposób nastąpić, aby każda z instytucji i znakomitszych firm prywatnych, stowarzyszonych na tym samym placu lub w tym samym powiecie, zaopatrzyla weksle mające być reeskontowane, po scenzurowaniu ich przez wspólnie ze strony stowarzyszonych instytucji ustanowione kolegium cenzury. swoim żyrem, tak aby przez to wszystkie zarówno i wspólnie były odpowiedzialni; gdyby zaś to z powodu stosunków miejscowych było niewykonalne, powinny instytucje i firmy prywatne wystawić dokument, solidarnie odpowiedzialności zapewniający, w którymby jeden z instytucji został upoważniony do żyrowania w imieniu wszystkich.

Pokrycie za to odpowiedzialności solidarną, a względnie za możebne straty ponosi utworzyć się mający fundusz poręczający.

W miejscach, gdzie się znajdują filie banku narodowego, one tylko mogą reeskontować; w miejscach zaś, gdzie filij tych nie ma, tworzące się stowarzyszenia udadzą się za pośrednictwem wiedeńskiego komitetu zapomogi do tutejszego banku narodowego.

— Urzędnicy prokuratury skarbowych przydzieleni zostali do nowych klas w następujący sposób: Do piątej klasy należą radcy dworów; do szóstej radcy skarbowi wyżsi; do siódmej radcy skarbowi; do ósmej sekretarze prokuratury skarbowych, dyrektorowie urzędów pomocniczych w Wiedniu, Pradze i Lwowie; do dziewiątej adjuktki prokuratury skarbowych adjuktki dyrekcji urzędów pomocniczych z tytułem dyrektorów w Bernie, Grodu, Insbrucku i Zadarze; do dziesiątej

konceptści prokuratury skarbowych i oficjalowie kancelaryjni, a do jedenastej kanceliści. Konceptści praktykanci otrzymali nazwę konceptistów.

— Na podstawie najnowszego postanowienia z d. 10 czerwca r. b. wydało ministerstwo skarbu reskrypt t. j. treści, że od 1 lipca b. r. ustanowiono dla spraw bezpośrednich podatków w pierwszej instancji zamiast dotychczasowych inspektorów podatkowych 1ej i 2ej klasy 121 inspektorów wyższych podatkowych, a 243 inspektorów podatkowych.

Włochy.

Czytamy w liście z Rzymu z d. 19 b. m. do Kurjera Poznańskiego:

Gdy kolegium kardynalskie zebrało się u Ojca św. aby mu złożyć życzenia z powodu rocznicy wstąpienia Jego na Stolicę Apostolską, przemówił w imieniu całego kolegium kardynał Patrizi. Ważna odpowiedź Ojca św. brzmi jak następuje:

„Im bardziej przedłuża się peryod tego pontyfikatu, w skutek którego wolno mi powiedzieć: *Incolatus meus prolongatus est* (zamieszkanie moje przedłużało się); tembardziej wasze przywiązanie ku tej św. Stolicy i usiłowanie ku podtrzymaniu jej praw zwiększyło się i ożywiło. Dowodem są nie tylko te wyrazy, które szanowny kardynał wypowiedział w imieniu swoich kolegów, ale bardziej jeszcze te trudny naukowe, które podejmując w rozmaitych kongregacjach, zbierających się w celu roztrząsania tych spraw, które dotyczą kościoła, a które dla nienormalnych stosunków czasu, tak bardzo się pomnożyły. Jestto rzecz naturalną, że gdy niezmienne zwiększają się niesprawiedliwe napady, wzrastają równocześnie usiłowania i zachody około obrony praw Kościoła Chrystusowego, przywilejów tej Świętej Stolicy i obrony tych bojowników kościoła, których niesprawiedliwie i haniebnie napadają.

Przykład wasz nie jest bez owoców, wszędzie bowiem powstają naśladowcy. Nasamprzód jasniejsze szlachta rzymska, i sercu mojemu przynosi nie małe pociechy. Za nią idzie Neapolitańska i wybrana grono młodzieży włoskiej która z bardzo chwałebnym usiłowaniem oddaje się tyłu dziełom pobożnym i użytecznym. Milczę o tem wszystkim pocieszającym, co się dzieje poza Włochami, jest to bowiem prawdziwe współzawodnictwo, które o żywym, wzmacnia i zniewala wszystkich do zwiększenia swej ufności w dobroć Bożą. Kiedy indziej mówiło się o czarnych punktach, które pokrywały widnokrąg, lecz te, o których teraz mówię, są punkta białe i pocieszające. Lecz od tyłu powodów pociechy należy także zwrócić wzrok na smutny widok tegoż moznego złego. Przeciwnicy nasi gnieją się, że przez usta nasre powtarza się wyliczanie tego samego złego, tych samych naszych protestów. Jednakże pomimo tej niechęci my powtarzamy protesty i potwierdzamy cenzury, którym podpadli uzurpatorowie Państwa Kościelnego, dobr należących do kościoła, klasztorów i świętych przytułków, z których wypędzono ich spokojnych mieszkańców.

I tembardziej powtarzamy te protesty, im bardziej widzimy, codziennie nowsze zamachy i nowe zniewagi religii katolickiej, i wiary głoszonej przez Jezusa Chrystusa, przez Apostołów i ich następców, aż do dni naszych.

Albo czyż to nie było zniewagą religii, pewien pochód pogrzebowy, który wyprawiono ciału człowieka, który się urodził katolikiem, lecz przyjaciele jego zdradliwie czynili, wszystko co tylko mogli, aby umarł w niedowiarstwie i aby pozbawiony był wszelkiej pomocy religijnej?

Zepsute gazety cieszyły się z tej śmierci i wołały jednym głosem: „jak żył, tak umarł. Naznaczył on swe życie prawdziwie czynami bardzo antychrześcijańskimi. Jego życie było tkaniną uczynków i usiłowań przeciwko pokojowi Włoch, przeciwko świętości religii, i przeciwko tej św. Stolicy. On już przed kilką laty, pierwszy rękę przykład do zniesienia zakonów w Piemontcie, a tutaj ostatni znowu rękę przyłożył. On, wiedziony gniewem przeciw Papieżowi, wydał niemałe sumy na ową oślawioną wyprawę Garibaldeg, która się skończyła wypadkiem pod Mentaną.

Skutkiem tych i innych niepożyciowych przedsięwzięć zawiązał się w cenzury i umarł pod ich ciężarem, nie naprawiwszy wielkiego zgorznienia, które dał tyłu milionom dobrych katolików.

Dziś już nie żyje, albowiem wszedł do domu wieczności. Jakiej wieczności? Ja tego nie wiem. Ale jeżeli umarł tak jak żył, podług zapewnienia swoich przyjaciół, nateńcaś smutne myśli nasuwają się każdemu, kto wspomni na śmierć tego nieszczęśliwego. Wszakże sądy Boże, które już zapadły, nie są nam znane; my wszyscy winniśmy ugiąć się przed nimi głęboko i nie wolno nam ich znaczenia uprzedzać.

Nie mogę przeto uciąć niemiłego uczucia, którego doznałem, czytając w pewnych pismach, że jego ciało zostało z wielką okazałością umieszczone w największej świątyni jego miejsca rodzinne-

go; że na bramie świątyni napisano, że Dobroc niekończona przyjęła zmarłego w swoje objęcia. Jeszcze bardziej zasmuciłem się, gdy wyczytałem, że kapłani, raczej dworacy, aniżeli studzy Wschodniego Pana, przyłożyli się do odprawienia pogrzebowych ceremonii, albo raczej pogrzebowych profanacji. Spodziewam się, że to wszystko jest fałszem, i że przecież nie uczyniono tej wgardy samej pamięci Aleksandra III.

Co do nas, wnieśmy ocy ku Bogu miłosierdzia i błagajmy Go, aby nas błogosławił, aby nam dał siły i odwagi, iżbyśmy się zawsze trzymali zjednoczeni, a zawsze zdala od wszelkiej myśli poidnania, któreby było pojednaniem Chrystusa z Be-lialem.

Każdy stoi z czynami swojemi. Oni żądają, że-bym ja szedł do nich. Ja żądam, żeby oni przys-zli do mnie. Lecz ja do nich iść nie mogę, i nie pójdę przynajmniej.

Oby Bóg mnie umocnił, i umocnił was ku powstrzymaniu napadu mocy piekielnych. Owoż to są wilcy, którzy chcą pożerać baranki, lecz nie należy ich się lękać, gdyż właśnie wilcy, dla tego, że są wilkami, będą zwyciężeni, a baranki będą zwyciężcami. *Si lupi fuerimus, vincimus* (gdybyśmy byli wilkami, bylibyśmy zwyciężeni) mówi św. Chryzostom. Przeciwnie zaś będąc barankami, będzie-my mieli ocy Boskie zwrócone na siebie: *Oculi Domini super justos et aures ejus in preces eorum* (Ocy Pańskie nad sprawiedliwymi a uszy jego ku prośbom ich).

Benedictus etc.

Rumunia.

Od kilku dni donoszą znowu dzienniki wiedeńskie o nowem przesładowaniu żydów w Rumunii. O ile jest w tem prawdy, nie wiemy, ale obecność ks. Karola w Wiedniu może być łatwo użytą, aby wywierać na niego nacisk dla uzyskania ustępstw w niektórych ograniczeniach, jakim poddani zostali żydzi rumuńscy, jak np. zakaz trzymania karczm i szynkowni. Jeden z dzienników tak odpowiada na skargi żydów zanoszone przed trybunał publicznyki wiedeński:

„Niema u nas wcale przesładowania religijnego żydów, postanowienia zaś, jakie zapadły pod względem obywateli rumuńskich moższowego wyznania, tyczą się strony wyłącznie ekonomicznej. Żydzi rumuńscy nie są bynajmniej podobni do francuskich albo włoskich: mówią swoimi własnym językiem, ubierają się po swojemu a nienawidzą Rumunów, których kosztem bogocą się. Opanowali oni wszystkie gałęzie handlu, poczynawszy od gorzałki, którą trują i demoralizują lud wiejski, aż do wielkich przedsiębiorstw, jakie koleje żelazne, o-szukując i wysysając kraj rumuński. Nie się nie ochroni wobec ich wyborcie zorganizowanego systemu spekulacji. Poddani pewnym ograniczeniom uprawnionym, domagamy się tych samych praw i swobód, jakich używają wszyscy inni Rumuni, i pod tym względem chcą uchożdzić za Rumunów. Ale gdy idzie o pełnienie obowiązków konstytucyj-nakazanych, o służbę wojskową albo o uchylenie się z pod ramienia surowej sprawiedliwości, co się często zdarza, uciekają się pod protekcję tego albo owego konsula jako obcy poddani i za paspor-t przez niego wydanym uchodzą za granicę. W Rumunii mieszka około 600,000 żydów, w samych Jassach na 90 tysięcy mieszkańców, jest ich 60 tysięcy; miasta Dorogoe, Botuszaury, Beład i wiele innych, z wyjątkiem załogi wojskowej i urzęd-ów, zamieszkałe są wyłącznie przez żydów. Przy-bywają oni w największej części z Austrii i Ro-syi, a pozostając w kraju, są jego wrogami, m-rzędziarni wpływów zagranicznych, a te powody wraz z ekonomicznymi sprawiły i sprawiają, że Rumu-nia nie może przystąpić do równoprawnienia, jak tego żądają. Religijnych przesładowań nie było i nie ma w Rumunii. W sejmie naszym zasiadał biskup katolicki z Bakowa obok grecko-wschodnie-go, a nawet Huscy byli wolnymi od przesładowań, jakich doznawali w Niemczech, i założyli miasto Huszy, dotychczas nazwę tę noszące. Sprawa ży-dowska jest dla nas teraz kwestyą bytu, kwestyą żywotną, a niedopuszczalną uprawnienia, chociażby cała Europa podzielała zapatrywanie się i dążno-sci stowarzyszenia *Alliance israelite*.”

Wczoraj dnia 26 b. m. o godzinie 10 1/2 wieczór, napadnięty zostałem na Stradum przed domem p. Barucha, gdzie mieszkam, przez żołnierza, który na zapy-tanie, co od nas chce, gdyż byłem w towarzystwie żony i matki, wy dobył bagniet i zaczął się we mną szamotać, czego widoczne ślady okazuje brama domu wspomniane-go. Charakterystycznym przy tem nieprzyjemnem zajściu jest, że podezas całej tej sceny, która od 6 do 8 minit trwała, a mimo głośnego krzyku osób mi towarzyszących, żadna straż się nie okazała. Taki jest u nas stan bezpieczeństwa.

— Dla sierot po Wasikowej w Liszkach nadesłali nam pp. J. K. S. 3 złr., Gondkowscy wraz z dziećmi 2 złr. 20 cent, J. G. 1 złr. N. N. 1 złr. 48 c., D. 1 złr.

— *Apis teatralny* zamiescił główne ustępy statutu „Stowarzyszenia wzajemnej pomocy artystów sceny polskiej” założonego w maju we Lwowie, które liczy już przeszło 150 członków. Stowarzyszenie ma jako zarząd Radę zawiadowczą z pięciu członków i Dyrekcję, a właściwie jednego dyrektora, bo kasyer i sekretarz przy dyrektorze i z nim razem mający stanowić „dyrekcję”, mogą być tylko urzędnikami manipulacyjnymi. Zadaniem Stowarzyszenia jest udzielanie członkom swoim pożyczek na procent umiarkowany, wspieranie artystów sceny w służonych, ich wdów i sierot, udzielanie czasowych zapomóg i wsparć w chorobie lub w innych nieszczęśliwych przypadkach pobawiających ich sposobu zapracowania. Stowarzyszenie składa się z członków rzeczywistych, wspierających i honorowych. Warunkiem przyjęcia jest uczciwość i moralne prowadzenie się. Członkami rzeczywistymi są członkowie scen polskich, autorowie dramatycznych, kompozytorowie, krytycy teatralni stali, dziennikarze, literaci, artyści, muzycy teatralni i urzędnicy zarządów teatralnych; członkowie wspierający są ci, co jednorazowo lub peryodycznie przyczyniają się do zasilenia kasy towarzystwa, a honorowymi, zaproszeni jako zasłużeńi dla sceny narodowej. Członkowie rzeczywiscy wnoszą miesięcznie najmniej 1 złr. aż do wniesienia od 20 do 100 złr. tytułem udziału. Po upłaceniu jednego udziału, nie ustaje obowiązek wnoszenia wpłat na dalsze udziały. Oprócz tego członkowie wnoszą 2 złr. tytułem wpisowego. W miarę potrzeb, właściciele ich pobierać bądą dywidendę.

Obecny skład zarządu we Lwowie jest następujący: Rada zawiadowcza: prezes hr. Henryk Łęczyński,

Kronika miejscaowa i zagraniczna.

Kraków 27 czerwca. Corocznie uczniowie tutejszego Instytutu technicznego i szkoły sztuk pięknych poddają w końcu kursu rocznego prace swoje rysunkowe i malarskie pod sąd publiczny, urządzając wystawę robót popisowych. Za tym przykładem poszła w tym roku nowo w Krakowie założona wyższa szkoła realna. W dwóch salach wykładowych budynku szkolnego przy ulicy św. Jana rozłożone zostały stopy rysunków uczniów szkoły, a celniejsze prace rozwieszono na ścianach. W pierwszej sali pomieszczono rysunki z geometrii wykresł-niej, architektoneczne, pisma wzorowe, mapy i t. p. Przekonać się też można o umiejętne kierownictwie prac początkowych, które w ogóle zalecają się

czystością linii i starannością wykonania. Rysunki geometryczne, głównie odpowiadające zadaniom szkoły mającej przygotowywać przyszłych techników, geometrów, inżynierów i budowniczych, są także doskonałą podstawą dla nauki rysunku w ogóle, wprawiają bowiem rękę i oko do wymiarów linii, płaszczyzn, perspektywy i zaprawiają do czystości i ścisłości wykonania. Widzimy tu także mapy większych rozmiarów, zwłaszcza pod względem geografii fizycznej wzorowo wykonane. W drugiej sali są prace uczniów trzech wyższych klas szkoły realnej, olówkiem, kredkami, tuszem i piórem, a z wszystkich rodzajów bardzo dokładne okazy. Zwłaszcza w pracach piórem odznaczają się pracowitością i czystością wykonania. Mniej tu już spotykamy rysunków architektonicznych, a więcej odwzorowań klasycznych głów, krajobrazów i t. p. W ogóle wystawa rysunków szkół realnych korzystnie czyni wrażenie i przekonywa o umiejętnym kierownictwie nauczyciela rysunków p. Dębow-skiego.

— Walne zgromadzenie członków krakowskiego oddziału Towarzystwa pedagogicznego odbędzie się w Krakowie dnia 29 czerwca o godzinie 11ej przed południem w gmieku seminarium nauczycielskim.

Porządek dzienny: a) zagajenie, b) odczytanie wy-wodu słownego z ostatniego zgromadzenia walnego; c) wybór nowego zarządu, d) wybór komisji lustracyjnej; e) rozprawa p. Badańczyka: o ważności i potrzebie udzielania nauki dziejom ojczystym w szkole ludowej; f) wnioski członków, g) oznaczenie miejsca i dnia przyszłego zgromadzenia walnego.

— Dziś w nocy około godz. 2ej wyskoczył z okna 2go piętra domu pod L. 361 przy ulicy Floryjańskiej Józef Feliks Sielawa, obywatel z powiatu Bychowskiego gubernii Mohilewskiej, bezenny, lat 32 liczący, w napadzie obłąkania umysłu. Po kilku minutach życie zakończył. Wrócił on późno do domu, odprowadzony przez znajomego, przed którym nieukrywał się wcale, iż nosi broń przy sobie, obawiając się napadów na swoją osobę. Słowa te jego zamiast zwrócić uwagę na stan chorobyliwy umysłu, nie skłoniły nawet przyjaciela, aby go w nocy pilnował, zwłaszcza, że Sielawa większą niż kiedykolwiek okazywał rozdrażnienie. Nabył on właśnie przed miesieciem dom w którym mieszkał, i oczekiwał przybycia z Litwy matki pragnącej tu zamieszkać. Wszedłszy do domu, odebrał stróżowi klucz od bramy, leżący na stole, wreszcie wystąpił z rewolwem. Ani policy-ant ani przybyły strażnik policyjny nie zrobili żadnego kroku, choćby też przez uprzedzenie straża ognio-wego, która niezawodnie byłaby zabezpieczyła upadek skrajającego oknem, a tem mniej nie miano odważyć wejść do domu, by tam namową lub zgrzesnością zbroić nie-szczęśliwego obłąkanca. A jednak całe to zajście trwało przeszło godzinę czasu i w oczach wielu osób nieszcze-śliwy ten rzucił się na bruk ulicy.

— Pisze nam Dr R. G.:

Wczoraj dnia 26 b. m. o godzinie 10 1/2 wieczór, napadnięty zostałem na Stradum przed domem p. Barucha, gdzie mieszkam, przez żołnierza, który na zapy-tanie, co od nas chce, gdyż byłem w towarzystwie żony i matki, wy dobył bagniet i zaczął się we mną szamotać, czego widoczne ślady okazuje brama domu wspomniane-go. Charakterystycznym przy tem nieprzyjemnem zajściu jest, że podezas całej tej sceny, która od 6 do 8 minit trwała, a mimo głośnego krzyku osób mi towarzyszących, żadna straż się nie okazała. Taki jest u nas stan bezpieczeństwa.

— Dla sierot po Wasikowej w Liszkach nadesłali nam pp. J. K. S. 3 złr., Gondkowscy wraz z dziećmi 2 złr. 20 cent, J. G. 1 złr. N. N. 1 złr. 48 c., D. 1 złr.

— *Apis teatralny* zamiescił główne ustępy statutu „Stowarzyszenia wzajemnej pomocy artystów sceny polskiej” założonego w maju we Lwowie, które liczy już przeszło 150 członków. Stowarzyszenie ma jako zarząd Radę zawiadowczą z pięciu członków i Dyrekcję, a właściwie jednego dyrektora, bo kasyer i sekretarz przy dyrektorze i z nim razem mający stanowić „dyrekcję”, mogą być tylko urzędnikami manipulacyjnymi. Zadaniem Stowarzyszenia jest udzielanie członkom swoim pożyczek na procent umiarkowany, wspieranie artystów sceny w służonych, ich wdów i sierot, udzielanie czasowych zapomóg i wsparć w chorobie lub w innych nieszczęśliwych przypadkach pobawiających ich sposobu zapracowania. Stowarzyszenie składa się z członków rzeczywistych, wspierających i honorowych. Warunkiem przyjęcia jest uczciwość i moralne prowadzenie się. Członkami rzeczywistymi są członkowie scen polskich, autorowie dramatycznych, kompozytorowie, krytycy teatralni stali, dziennikarze, literaci, artyści, muzycy teatralni i urzędnicy zarządów teatralnych; członkowie wspierający są ci, co jednorazowo lub peryodycznie przyczyniają się do zasilenia kasy towarzystwa, a honorowymi, zaproszeni jako zasłużeńi dla sceny narodowej. Członkowie rzeczywiscy wnoszą miesięcznie najmniej 1 złr. aż do wniesienia od 20 do 100 złr. tytułem udziału. Po upłaceniu jednego udziału, nie ustaje obowiązek wnoszenia wpłat na dalsze udziały. Oprócz tego członkowie wnoszą 2 złr. tytułem wpisowego. W miarę potrzeb, właściciele ich pobierać bądą dywidendę.

Obecny skład zarządu we Lwowie jest następujący: Rada zawiadowcza: prezes hr. Henryk Łęczyński,

żę z jej udział tylko dwa razy owe *Ouch!* wyleciało... i że odziana w ogony, gipury i bity kokard za z otwartą parasolką w ręku — była jeszcze bar-dziej do podziwienia niż on w niesłychanie przy-zwoitem wykonaniu tego przedstawienia *gratia*...

Nieumiem powiedzieć jak długo zostawali w tem położeniu, ani kto im pobiegł na ratunek... Wiem że nie ja, bom się śmiał i bawił jak student na wakacjach tą ich przygodą, i niebyłem w możno-sci oddania im miłosiernej przysługi podnoszenia ich.

Powiesz niecierpliwicy się czytelniku, że nie-trzeba być na Wystawie powszechnej, aby upolo-wać bukiem podobnych wrażeń — lecz uspokój się; jest to tylko wstęp humorystyczny — pamiętaj, że po giełdowej katastrofie szukałem reak-cyi na czarne myśli, a zresztą, przyjaźni zasęde, żeby wrażenia swoje oddać z historyczną prawdą, fotografowałem te żywe sceny, jakich byłem naocznym świadkiem. Wyobraź sobie, że to stałoby do wspaniałego krajobrazu — stałoby komiczne. Cóż że krajobraz arepoważny w swoim olbrzymim na-jęściu, kiedy, jak powiedziałem na wstępie, nie-gotów jeszcze do odbierania holdów od spiesz-ących na tę audyencyję pielgrzymów ze czterech stron świata.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

do wie się raz na zawsze, że w wodzie są ryby a na ziemi zwierzęta, i raz na zawsze będzie mądry, spamiętawszy tę istniejącą różnicę między jednym a drugim... Szczęśliwe pokolenie!... To nie tak jak za moich czasów, co same nazwiska księstw niemieckich wywracają biednym malcom mózg do góry nogami!... Sam pamiętam, że umęczony nad tym labiryntem, usypiałem z bólem głowy przy Hohenzollern-Hechingen i przy Hohen-zollern-Sigmaringen...

Tak rozmyślając utknąłem nosem o pleciny z rogoży powóz bardzo misterny, na którym stało napisane: *verfertigt in Bukarest*...

W tej samej właśnie chwili ów chłopczyk prze-czytawszy ten napis b. d. a. wiedzę swego profesora zka-żąc się Bukarest wziął w Chinach? Na co otrzy-mał odpowiedź przekonywającą, że gdy może się w Ameryce znajdować Kraków, a w samej środko-wej Europie są dwa Frankfurt — cóż dziwnego że Chinycykom spodobało się wybudować sobie u siebie drugi Bukarest...

— Panie profesorze — wołał znowu młodec — jacych chciał kupić dla Maryni taki wachlarz chiński z rybkami jak nam wczoraj pokazywał, iż go kupił tutaj pan Izydor dla żony, gdzie się o niego go zapytać?

— Nie łatwiejszego... idź o to tego pana, co siedzi i zapisuje coś przy biurku, zapytaj się i bę-dzieś wiedział... przecież to jego rzecz...

— A po jakimu się spytać?

— Po francusku czy po niemiecku, wszak tobie wszystko jedno... a ten pan chociaż jest Chinycy-kiem skoro tu jest musi przecież koniecznie mó-

wić jednym z tych uprzywilejowanych europejskich języków...

— Jaka szkoda, że on nieubrany po chiński — mówił chłopczyna.

— Suknia nie stanowi człowieka... o! rzekł zawa-sze poważnie Mentor.

Młodec postąpił parę kroków ku biurku z pisa-cym Chinczykiem ubranym jak my czarno, i ma-jącym nadto piękną czarną czuprynę i wasy jak u Sobieskiego... Zawahał się jednak niezadowolony i rzekł jeszcze:

— Co mi to za Chinczyk co nawet ocy ma prościutkie i nie a nie niepodobny do tych chin-czyków, którzy u mamy są na kominku!... Czy to także koleje zrobiły, że oni mają teraz ocy pod takim prostym położone...

— Ma się rozumieć moje dziecko, odpowiedział Mentor... Szczególnie na ich właśnie powierzch-wność wpłynęło zbliżenie się do świata cywilizacji Zachodu...

Chłopiec, przekonyany czy nie, poszedł już teraz wprost do czarnego chinczyka i grzecznie zapytał, gdzie można kupić wachlarz z jego kraju?... ale w tej chwili stoiczym chinczyka właśnie się wy-czerpał i parękwasowy śmiechem serdecznym, rzekł do odurzonego chłopczyka bardzo uprzejmie cho-ciaż złą polszczyzną:

— Mój grzeczny paniczku, ja tyle wiem o Chi-nach dzisiejszych, com się dowiedział z twej roz-mowy z panem profesorem... albowiem na świecie jestem o tyle twoim sąsiadem w Galicji, o ile na Wystawie jestem sąsiadem Chinczyków... Tutaj jest Rumunia moje dziecko... od Chin przeszedłś

przez Persję, żeby się do nas dostać i nasze ludo-we koszulę oglądać...

Nie umiem państwu powiedzieć, jak tam wobec ucznia wybrął biedny Mentor ze swoimi stud-ami nad absolutną równowagę świata, zapro-wadzoną telegramem... bo obaj znikli z Rumunii jak kamfora, a ja sam pozostałem, by pogawędzić z mniemałym chinczykiem o Wystawie, która dnia tego była wielce pustą z powodu ciągłej ulew i zimna listopadowego.

Pamiętajcie także i wy piękne panie i wy moi panowie, że idąc zewnątrz stroną północną wzdłuż gmachu Wystawy, który, mówiąc nawiasem, podobny jest kształtem do ogromnej gasienicy — pa-mietajcie, byście nieodprawili gimnastyki mimowol-nej, która ani zwyczajną domową ani szwedzką nie jest, a która wydzierała się w moich oczach dwom osobom, dzięki cieniukiemu drutowi, rozciągnię-mu na niziutkich słupkach, a oddzielającemu drogę dla idących od rzędy wystawowych jeszcze nie-wykonanych, a mających być wykonanymi, lecz kiedy??...

Szedłem sobie bardzo zmęczony i nic a nic do śmiechu nieucisobiony, gapiąc się na te masę budynków i przedmiotów w nieładzie będącą — a naprzeciwko mnie szła para Ang

wiceprezes Bolesław Ładnowski, sekretarz Mieczysław Chrzanowski, oraz Jerzy Klein i Bronisław Zawadzki; dyrektorem hr. Cetner, kasyerem Emilian Konarski, sekretarzem Aleks. Pod wysocki. Członkami honorowymi mianowani zostali hr. Aleksander Fredro (ojciec), Jan Matejko i Jan Królikowski.

W utworzonej filii krakowskiej tego stowarzyszenia jest: delegatem Józef Rychter, sekretarzem Władysław Terenowski, kasyerem Kazimierz Hoffmann. — Wobec doniesienia *Dziennika Polskiego*, któremu już raz zaprzeczaliśmy, jakoby postawienie „Rogniedy” Olizawskiego na pierwszym miejscu konkursowym, było wypływem „partii krakowskiej”, oświadcza *Afisz teatralny*, iż dramat premiowany „Rognieda” granym będzie w początkach kursu zimowego.

— Przy budowaniu domu kradzieży budulcu odbywa się z całą regularnością za każdym zejściem z roboty. Murarze i cieśle, nieraz żony ich i wyrobnicy unoszą wszystko co się da, zabierają, niekiedy nawet nowe i zdrowe drzewo rzęną na kawały i kradną. Nietylko zaś nie wchodzi to w rachubę płacy, lecz nie zawsze właściciel zdoła się opędzić złodziejsztwu. Straż policyjna mogłaby czasem przyjść w pomoc. Wczoraj np. strażnik policyjny przytrzymał Jana Czecha wyrobnika, który całą belkę dźwigał, skradłszy ją z domu pod L. 445 przy ulicy Mikołajskiej.

— Dziś rano policyjant na Kleparzu dostrzegł, jak wyrobnik niosący worek czerni łądowny, wrzucił go na wóz z cegłą, i przekonał się, że w worku tym było pół korca żyta, które wyrobnik ów, Franciszek Munica skradł właścicielowi z Kasiniki małej w powiecie Limanowskim na targu. Jedźcie Plak z Mistrzejowic usiłował uwolnić. Munię i złożył policyjanta, za co aresztowanym został.

— Z *Sadeckiego* 25 czerwca.

W *Czasie* Nr. 137 wspomina korespondent z Wiednia, że takich dróg jak z Wieliczki do Mogilana liczy, że takich dróg nie było, gdyż tylko z narażeniem całej Galicji jeszcze nie było, gdyż tylko z narażeniem życia można ją przebywać. A choćby dopiero korespondent powiedział, gdyby mu wypadło mieszkać w powiecie Gorlickim, nie przy gościnicy, lecz na boku. Tam drogi jeszcze słynniejsze niż w powiecie Wielickim, choćby wszystkie warunki do utrzymania dobrej drogi są odpowiedniejsze niż koło Wieliczki: obfitość i taniość dobrego drewna, kamieni i żwiru dostatecznie; lecz nie ma się kto tam zająć. Czy brak dobrej chęci, czy niedbałość ze strony Rady Powiatowej jest na przeszkodzie, dosyć, że skargi i prośby delegatów drogowych nie bywają uwzględnione. Przez samą torytorem miasta Gorlic, — gdzie Starostwo, Sąd powiatowy, Rada powiatowa, Filia Banku Włościańskiego, Kasa Zaliczkowa, Biblioteka, destylarnia nafty, w bliskości ogromne kopalnie nafty, rozległy handel i przemysł, — bywają wśród lat na publicznej drodze po najniebezpieczniejszym deszczu bagna trudne do przebycia, a co dopiero pomyśleć na wiosnę lub w jesieni, albo w zimie, gdy zasypany czekają aż świętojańskiego słońca.

Są wieś, gdzie o miedzę do sąsiedniej wioski albo o pół mili do parafialnego kościoła w żaden sposób dostać się nie można, jadąc wozkiem wśród drogi dziury i wywry, można rękę lub zebrać złamać, a na mostkach pokłady żwiru lub zupełnie złamane i bywają wypadki, że most z wozem i ludźmi wpadnie do potoka. Przykrego się wrażeń doznaje wrócić się z zagranicy, choćby z sąsiednich Czech lub Śląska, zwiędzawszy górzystą tylko część tych krajów: ziemia tam licha, czsto krzemieniec, a urodzaje ładne, drogi od wsi do wsi wyborne, jak u nas gościnnie, drzewa urodzajne koło dróg, nikt szkody nie robi, własność szanowana. U nas zasadziwszy dzikiem drzewem drogę na wiosnę, do jesieni ledwo pienią dać świadectwo pracy, a trzeba mieć świadka, gdy się schwyta sprawę szkody. Jeżeli się zdarzy, że koło drogi stare drzewa się znajdują, to bywają bardziej postrachem niż ozdoba, bo ocy i twarz podobno lub woźnicy są w niebezpieczeństwie. Nie ma kto dopilnować, a tam mniej wykonu porządku i policyi dowodzą, ale za to dadek przy dodatkach na Radę powiatową bywaszumiennie wykonywany. Lecz nie trzeba trawoż nadziedzi; są powiaty w Galicji, gdzie wzorowy porządek bywa przestrzegany; może dobrym przykładem będą zachęcone gorlickie strony w niedalekiej przyszłości, albo nowa kolej więcej cywilizacji z zachodu przywiezie, bodaj nie w tym rodzaju, jak ostatnimi czasy w Tarnowie była praktykowana.

— W Warszawie umarła d. 24 b. m. Kazimiera z Jacewskich Ziemięcka, dawnie, właścicielka dóbr, a następnie nauczycielka ludu, która z poświęcenia oddała się temu zawodowi. Prześladowana przez rząd i długo trzymana w więzieniu przed r. 1850, nie straciła ducha, i jej to gorliwość głównie zawdzięczała Warszawa szkoły niedzielne dla służących, które po ostatnim powstaniu rząd kazał zamknąć. Czas jakiś była nauczycielką na wsi tak dzieci, jak dorosłych włościan; a umiała przywiązywać do siebie i zaszczepiać patriotyzm u ludu. Obok wysokiego wykształcenia, posiadała łatwość słowa, a surowością zasad, przykładem życia i przystępnością umiała wpływać na otaczających; nie łatwo też znaleźć nauczycielkę, która by równy wpływ wywierała mogła na młode pokolenie.

— Pierwszą pamiątką pobytu Cara Aleksandra na wystawie, jest order św. Stanisława dana starszemu komisarzowi policyi Steyskalowi jako szefowi policyi na wystawie. *Ausset. Zig* mówi, że jest to krzyż komandorski — zapewne więc 3ej klasy.

Teatr. W sobotę dnia 28 czerwca, na dochód p. Kazimierza Hoffmanna dyrektora operetki, po raz pierwszy opera Buño w 4 aktach z francuskiego Hektora Cremieux, tłumaczenie warszawskie przez L. M. z muzyką J. Offenbacha: *Orfeusz w Piekło*. Chóry wzmocnione współudziałem amatorów.

— Wystawa nieustająca Towarzystwa Przyjaciół sztuk pięknych w biskupim pałacu przy ulicy Franciszkańskiej, otwarta codziennie od godz. 11ej do 4ej, prócz niedziel. Wstęp w niedzielę 10 cent., w dni powszednie 20 centów.

— Dnia 26 czerwca pochmurno, chłodno, parokrotnie deszcz; termometr o 9-2 doszedł do 15-4 R. Barometr idzie w górę; d. 27 czerwca o godzinie 6ej rano stan był 328-84, termometru 8-8 R. Wiatr zachodni ku północy.

— W sobotę dnia 28 czerwca: Sgo Leona papieża.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Wiadomości

z biura Izby handlowo-przemysłowej krakowskiej o targu zbożowym na Baranie i Kleparzu dnia 26 i 27go czerwca.

Tak jak w ostatnim sprawozdaniu o targach zbożowych na Baranie donieśliśmy, i dzisiaj potwierdziliśmy, że takowe prawie ustaly, a to głównie z braku zboża w Kongresówce. Na wczorajszym targu tak małą ilość donieśliśmy, że nawet cen nie notowaliśmy.

Targ dzisiejszy na Kleparzu był słaby, dowóz zboża mały. Zakupna żyta, jęczmienia i kukurudzy odbywają się głównie do Galicji. Pszenicę do Prus zakupują najwięcej na kolei.

Płacono za pszenicę czerwono 170 funt. od 14-25 do 15—, białą od 15— do 15-20, żyto na wagę 160 funt. od 9-80 do 10—, na miarę od 9-10 do

9-50, jęczmień na wagę 140 f. od 9-10 do 9-50, na miarę od 8-50 do 9—, owies od 5— do 5-25, kukurudza od 9— do 9-25, siano nowe od 1-20 do 1-25, siano stare do 2 zlr.

Tarnopol 22go czerwca.

Jeszcze przed dwoma tygodniami, w skutek ciągłych deszczów, o nieurodzaje istniejąca obawa, obecnie zupełnie znikła, robiąc widoki pomyślnych zbiorów. Ziarnka zboża przy ciepłym powietrzu i czasami małych deszczach znacznie zgrubiały. Zdźbia wznoszą się wysoko, a ziarna wzmacniają się. Szczególniej pszenica wiele obficie. Można się przeto dość dobrych spodziewać zbiorów.

Rozporządzenie ministrów spraw wewnętrznych, handlu i rolnictwa z 14 czerwca 1878.

O § 18 ustawy z 29 czerwca 1868 dla powstrzymania i stłumienia zarazy bydłowej.

Doniesienie, które według § 18 ustępu 1 wspomnianej powyżej ustawy podane być ma do zwierzchności gminnej o chorobie bydła, wystosować należy w wypadku, jeżeli bydło jest własnością naczelnika gminy albo powierzonym zostało jego nadzorowi, do tego członka zwierzchności gminy, który w razie przeszkody zastępować ma naczelnika gminy.

Jeżeli w gminie obszaru dworskiego wyłączonego z terytorium gminnego (w Galicji i na Bukowinie) chore bydło należy do właściciela, dzierżawcy, przełożonego albo zarządcy obszaru dworskiego, albo jeżeli chore bydło powierzone zostało nadzorowi jednej z tych osób, to w takim razie doniesienie, które w myśl powyższego ustępu § 18 niezwłocznie ma być wystosowane, podać należy do politycznej władzy powiatowej.

Lasser mp., Banhans mp., Chlumecky mp.

Do 15 czerwca r. b. ustał księgosusz w Horożance w powiecie podhajeckim, wybuchł zaś w Berezowicy małej w powiecie Zbarazkim. Oprócz tego panuje ta zaraza jeszcze w Kobyłe pow. Zbarazkiego, w Tlusteńskim pow. Husiatyńskiego i w Korsowie pow. Brodzkiego. Z ogólnej liczby bydła rogatego 1682 sztuk padło 18, ubito zaś 109 chorych i 67 podejrzanych o zarazę.

TREŚĆ OBWIESZCZEŃ URZĘDOWYCH

w *Gazecie Lwowskiej* z dnia 21 i 26 czerwca.

Posady: Trzech oficyałów pocztowych 3ej klasy w okręgu galic. Dyrekcyi poczt (700 zł.), podania w 3 tygodniach, oraz trzech aksekistów pocztowych 2ej klasy (500 zł.), podania w 2 tygodniach.

Licytacje: W sądzie pow. w Tarnopolu 14 lipca licyt. egzek. realn. N. 46 w Kurnikach. — W sądzie pow. w Samborze 12 sierpnia licyt. egzek. realn. N. 22 w Wykotach. — W sądzie delegowanym miejsc. w Krakowie dnia 25 sierpnia licyt. egzek. realn. N. 8-37. — W Pleszowie, a. d. 11 sierpnia realn. N. 99 w Mogile. — W sądzie pow. w Lubaczowie d. 21 lipca licyt. realn. N. 131 w Basznie górnej, a. d. 17 lipca realn. N. 95 w Lubaczowie. — W sądzie pow. w Kulikowie 20 sierpnia licyt. egzek. realn. N. 580 tamże. — W sądzie pow. w Starém mieście 4 lipca lic. egzek. real. N. 19 w Jerszowie. — W sądzie pow. w Tyczynie 13 lipca licyt. egzek. real. N. 47 w Słocinie. — W sądzie pow. w Gorlicach d. 18 lipca licyt. egzek. realn. N. 14 i 15 w Wierchnem.

Zawiadomienia: Sąd obw. w Rzeszowie krewnych s. p. z Żeromskich Kłodnickiej i Leona Kłodnickiego, oraz ich spadkobierców, iż Aniela Kostheim wniosła przeciw nim pozew o zniesienie współwłasności dóbr Zarzycza, rozprawa d. 27 sierpnia, kurator Dr Reines. — Sąd obwodowy w Nowym Sączu o wzięciu Władysława Skrzyńskiego pod kuratelę z powodu marnotrawstwa, kurator Ludwik Skrzyński. — Sąd del. m. w Tarnopolu o uznaniu Ignacego Semkowicza radcy sądu kraj. za cierpiącego na stopień władz umysłowych, a tem samem za bezwłasnowolnego, kurator Aleksander Winter. — Sąd pow. w Drohobyczu o uznaniu Katarzyny z Derezyckich Maciurkowej za marnotrawną, kurator Hryś Mycauka. — Sąd obw. w Złoczowie Schulessa Kirschena o nakazie zapłaty Perli Schmiorowej 250 zł., 150 zł. i 100 zł.

Zawezwania: Sąd obw. w Przemyślu wierzyteli s. p. Karola Müllera de Nekarsfeld c. k. pułkownika i współwłaściciela dóbr Igwży, aby w przeciegu roku zgłosili swe pretensye. — Sąd kraj. krakowski A. Zuckra o nakazie zapłaty Dawidowi Cypresowi 150 zł.

Przyjechali do Krakowa od 26go do 27go czerwca.

HOTEL POLSKI pod BIAŁYM OBLEM: Tadeusz Wolski właściciel dóbr z Warszawy, Stanisław Rudzki właściciel dóbr z Kongresówki, Antoni Łącki właściciel dóbr z Kongresówki, Aleksander Aczkiewicz z Rosy, Teresa Wielogłowska właścicielka dóbr z Kongresówki, Franciszek Smolik oficer z Galicji, Jan Dłużewski art. dramatyczny z Warszawy, Władysław Miąza właściciel dóbr z Galicji, Anastazy Konstantin właściciel dóbr z Mołdawii, Marcelli Jaworski sędzia z Miela, Józef Pajkowski obywatel z Warszawy.

HOTEL DREZDEŃSKI: Aleksander Kreislir rzeczywisty radca stanu z Warszawy, Wilhelm Kolberg radca stanu z Warszawy, Edmund Zapolski właściciel dóbr z Podola, Czesław Dobrzycki z Belgii, Stanisław Stefa-

nowicz z Odessy, Walery Kuniewski Belgii, Dr Krzyżstowicz z żoną właśc. dóbr ze Lwowa.

HOTEL SASKI: Ignacy Skrochowski Dr filozofii z Wiednia, Bela Węgelsberg sekretarz ministerstwa z Wiednia, Bolesław Trzciński ob. z Cissowa, Wilhelm Anders ob. z Warszawy, Zygmunt Boenisch ob. z Warszawy, Michał Czajkowski ob. z Warszawy, Antoni Mandak ob. z Warszawy, Franciszek Tomek ze Lwowa.

HOTEL KRAKOWSKI: Juliusz Błofski starosta z Gorlic, Piotr Daniewski właściciel dóbr z Kongresówki, Henryk Hincze Dr med. ze Lwowa, Ksawery Borkowski właśc. dóbr z Kongresówki, Napoleon Jeleniński z Neapolu, Konstanty hr. Jasieński właśc. dóbr z Rosy, Zygmunt Glogier z Kongresówki, Rajmund Hurkowski z żoną wł. dóbr z Rosy, Jerzy Gołz urzędnik z Gorlic.

HOTEL pod RÓŻĄ: Mikołaj Beligowej z żoną Dr medyc. z Petersburga, Gustaw Baranowski notariusz z Odessy, Kazimierz Zakrzewski właściciel dóbr z Kongresówki, Julian Łabęcki z rodziną właśc. dóbr z Rosy, J. Rakowski właściciel dóbr z Kongresówki, Klemens Turowski właśc. dóbr z Rosy, Adryan Piotrowski kupiec z Odessy, Ferdynand Mutli kupiec z Kijowa, Antoni Müller kupiec z Rosy.

Nadesłane.

Powszechna Wystawa wiedeńska. Na dowód, jak szczerze obliczone jest miejsce dla oddziału niemieckiego, donoszą nam n. p., że fabryka machin *Moritz Weil junior w Frankfurtie n. M.*, do ustawienia swych machin, zamiast zamówionych i przyrzeczonych 60 metrów kwadratowych, tylko 10 do 15 metrów kwadratowych wydzielone otrzymała, w skutek czego tylko pewną część wyrobów wystawić mogła i do tego na tak szczerze miejsce, że wygodne obejrzenie przedmiotów jest prawie niemożliwe. Jestto dla wystawcy tem niemile, iż wystawionymi przedmiotami publiczność nadzwyczajnie się zaciekała.

(Nadesłane).

Wszystkim chorym przywraca się i zdrowie bez lekarstw i kosztów *Revalaisiere du Barry z Londynu.*

Żadna choroba nie może się oprzeć delikatnej *Revalaisiere du Barry*, która usława bez leków i kosztów wszystkie cierpienia żołądkowe, nerwowe, piersiowe, płucne, choroby wątroby, groźkowe, błon śluzowych, pochoza, nerki, gruczoły, suchoty, dychawicę, kaszel, niestrawność, zatkanie, rozwozienie, bezsenność, osłabienie, hemoroidy, wodną puchlinę, febrę, zawrót głowy, uderzenia, szum w uszach, nudności i wymioty nawet wśród ciężkiej, diabetes, melancholii, chudnięcia, reumatyzmu, goście i bladej.

Wydaj z 75,000 świadectw o wyleczonych chorobach przesyła się na żądanie opłatnie.

Pożywiejsza niż miód, *Revalaisiere* jest o 50 razy tańsza niż lekarstwo. W puszkach zawierających 1/2, funta 1 zł. 50 c., 1 f. 2 zł. 50 c., 2 funty 4 zł. 50 c., 5 f. 10 zł., 12 f. 20 zł., 24 f. 36 zł., Biskopaty *Revalaisiere* w puszkach po 2 zł. 50 c. i 4 zł. 50 c. *Revalaisiere* chocołate w tabliczkach i proszku na 12 filiżanek 1 zł. 50 cent., na 24 filiżanek 3 zł. 50 cent., na 48 filiżanek 4 zł. 50 cent., w proszku na 120 filiżanek 10 zł., 288 filiżanek 20 zł., 576 filiżanek 36 zł. *Walcachy* sprzedają: *Barry du Barry et Comp.* w Wiedniu, *Walcachy* Nr. 8; u *Krakowie* *Józef Trautenschütz*, aptekarz, w Tarnowie W. Z. A. *Wielogłowski* również we wszystkich miastach u znanych aptekarzy i kupców. Z Wiednia skutecznia się przesyła w różne strony za zaliczką lub przekazem pocztowym.

PRZEGLĄD POLITYCZNY.

Depesze telegraficzne.

Paryz 25 czerwca. Agencja Havasa pisze: Pogłoski, jakoby rząd tereźniejszy w swoich stosunkach zagranicznych zdradzał dążeń i politykę odmienną, osobliwie względem Włoch, od dawniejszego rządu, pozbawione są wszelkiej podstawy. Dowodem tego pozostawienie Fourniera w Rzymie, którego instrukcje są dziś te same co dawniej, a o przeniesieniu jego nie było nigdy mowy.

Paryz 25 czerwca. Dniejsze posiedzenie zgromadzenia narodowego przeszło bez zajścia. Najwyższa Rada handlowa postanowiła, aby sprawa traktatów handlowych dopiero po porozumieniu się nad nowymi podatkami przyszła pod obrady. Pogłoska obiegająca dziś na giełdzie o dyktaminy ministra skarbu Magne, jest bezzasadna. Magne tylko lekko zastąpił. — Depesza ze Śródlądzi karlistowskiego z Bajonny z 25go zaprzecza, aby Karliści ponieśli porażkę pod Nowarą, a dalej donosi, że Elío d. 21 b. m. pod Baranca obaczył kolumnę Castanova, 200 ludzi liczącą, i ta po zaszczepie walce, prawie całkowicie dostała się do niewoli.

Rzym 25 czerwca. *Gaz. ufficiale* ogłasza dekret królewski względem wprowadzenia w wykonanie ustawy znoszącej zgromadzenia religijne. — Ks. Napoleon przybył dziś z Pariza do Medylanu.

Rzym 25 czerwca. Po krótkich rozprawach Izba deputowanych odrzuciła 157 głosami przeciw 86 porządek dzienny przyjęty przez ministerium, a który oświadcza, iż w obec koniecznego obmyślenia bezwzględnie nowych środków na potrzeby finansowe, Izba przystępuje do obrad nad finansowymi projektami rządowymi. W skutek tego głosowania prezes ministrów Lanza oznajmił, że mini-

sterium powożmie postanowienie, i przedłoży głosowanie Izby królowi, a jutro zawiadomi Izbę o rezultacie.

Rzym 25 czerwca w nocy. *Opinione* pisze: Rządy austriacki i francuski zrobili ministrowi spraw zagranicznych Visconti-Venosta jak najgrzeczniej, bez jakiegokolwiek uczucia nieprzyjaźni, niejakie uwagi z powodu wielu postanowień ustawy o zgromadzeniach zakonnych. Było to — mówi ów dziennik — bardzo naturalnem, po krokach wstępujących urzędownie od obu rządów w sposób najuprzejmniejszy na korzyść generałów zakonnych. *Opinione* dowodzi, że Włochy zrobiły wszystko co się dało, aby odpowiedzieć temu żądaniu i trzymać się zdala od wszelkiej polityki gwałtu. *Opinione* wykazawszy, że *L'Univers* wspomniane uwagi zmienił w formalną protestację i położywszy nacisk na to, iż klerykałni radują się, upatrując w tych faktach sojuszu Francji z Austrią przeciw Włochom, wyraża zdanie, że życzenie to nie ziści się. Byłoby to wszakże lekkomyślną polityką mniemać, że w skutku wielkiego przeobrażenia, jakie dokonaniem zostało, nie wynikną w przyszłości troski dla Włoch. Dla tego pojmujemy konieczność szukania przemyzry w obronie wolności, aby nie pozostać w odosobnieniu. *Opinione* oświadcza, że koniec, iż twierdzenie *L'Univers* o protestacjach Austrii i Francji jest wymysłem. (Nie było to formalne protestacje, lecz upomnienie. *Red.*)

Wszystkie dzienniki rozbierają tereźniejszą kryzys ministeryalny. *Opinione* utrzymuje, że Lanza naznaczył królów Minghetto i Depretisa, jako dzisiejszym wotum izby powołanych do złożenia nowego gabinetu. Sądzą, że król przybędzie do Florencji. *Riforma* i *Paese* zapewniają, że król wezwał do Turynu Peruzzego, dla naradzenia się z nim nad przesileniem. *Giornale di Roma* podniewia, jako pogłoskę, że Menabrea otrzymał polecenie złożenia gabinetu.

Rzym 26 czerwca. Na 157 głosów, które wczoraj przeciw gabinetowi oświadczyły się, należy 90 do lewicy a 67 do prawicy. — Królowa Izabella wychylała wczoraj wieczór z Rzymu. Podarowała ona Papieżowi wspaniałą krzyż z brylantami i przeznaczyła 20,000 fr. na świętopietrze, a córki jej 10,000 fr. Porobiła inne jeszcze dary. Jest ona zadowolona z przyjęcia w Watykanie.

Bern 25 czerwca. Rada związkowa odrzuciła prośbę stowarzyszenia handlowego szwajcarskiego o przygotowanie konferencji z państwami, które przystąpiły do romańskiej konwencyi monetarnej w celu zaprowadzenia wyłącznej monety złotej.

Bern 26 czerwca. Nowy poseł hiszpański Murta, niegdyś redaktor dziennika republikańskiego *Ignatid*, przybył tu dzisiaj.

Londyn 26 czerwca. Pod Plymouth przytrzymał kazał rząd angielski dwa okręty, mające powieść zaściganych dla Don Carlosa do Hiszpanii.

Konstantynopol 26 czerwca. Józef Karam (naczelnik Maronitów, t. j. plemion chrześcijańskich na Libanone. *Red.*), który dotąd w Rzymie przebywa, otrzymał pozwolenie przybycia do Konstantynopola, byle nie wyjeżdżał na Libanone.

Jak już wczoraj donieśliśmy, parlament niemiecki został zamknięty we środę przez kanclerza w nieobecności cesarza. Bismark zamknął sesję temi słowy:

„J. C. K. M. ubolewa żywo, że słabość, która z pomocą Bożą ustępuje, przeszkodziła mu widzieć Panów przed waszem rozjęciem się i zamknąć obojętnie wasze posiedzenia. N. Pan polecił mi oświadczyć Panom, jak dalece chętnie wyrażałby podjęcie rządów związkowych za to, żeście i w tej sesji a po części w trudnych okolicznościach oddali się z wyłączeniem poświęceniem dalszemu wyrobieniu naszych instytucji konstytucyjnych i rozwiązaniu zadań, jakie nam zostawia wojna. Poprzedzając na spełnieniu danego mi przez N. Pana polecenia, ogłaszam z rozkazu J. C. MCI i w imieniu rządów związkowych parlament za zamknięty.”

Cesarz nie mógł zamknąć sesji obojętnie, jak rzekł Bismark, gdyż jest chory, ale ma się już lepiej. Choroba ta, która miała w Petersburgu wywagać się podczas pobytu tam cesarza, musiała już na dobre ustąpić, skoro cesarz już od kilku dni bawi w Babelsbergu, gdzie przyjmuje ministrów i większym obiadem dworskim uczestniczy. Zastąpienie się Bismarkiem uwnoilo go jednak od mowy tronowej, w której musiałby mówić o wielu rzeczach, a o innych zamieścił, a zatem wykazać, co ma być głośnem, a co tajnem. Ogólnymi słowami zbył całą ceremonię Bismark.

Parlament jednak będzie zwołany jeszcze raz w jesieni, aby uchwalił ustawę militarną. Zapewne nastąpi to w listopadzie i grudniu.

Przed zamknięciem swem uchwalił jeszcze parlament tymczasową ustawę o biletach bankowych, ustawę o zmianie taryfy cłowej, kredyt dodatkowy do budżetu na r. b., a mianowicie w dochodach 10 1/2 milionów, w rozchodach 20 1/2 milionów; wreszcie uchwalił ostatecznie budżet związkowy na r. 1874, którego wydatki obliczone są na 146 1/4 milionów a dochody na 148 1/4 milionów.

Korespondent nasz berliński przypomina dziś list hr. Roona do Bismarka, mówiący o sporach w łonie gabinetu pruskiego i o pogłoskach odnoszących się do ustąpienia Bismarka. Musimy więc tę sprawę odwieść w pamięci czytelników, gdy jest ona na nowo poruszona.

Bismark złożył był przed półrokiem urząd, prezes za gabinetu pruskiego, pod pozorem przeciżenia pracą a właściwie dla tego, iż nie mógł się pozbyć ministra spraw wewnętrznych hr. Eulenbarga, który był mu zbyt konserwatywnym i którego chciał poświadczyć liberalom w sejmie; również jen. Roon, ówczesny minister wojny nie był mu zupełnie oddany, lecz bezpośrednio z królem się znosił. Zatrzymał zaś tę sprawę zagranicznych a wtedy prezesem gabinetu został jen. Roon, ministrem zaś wojny w jego miejsce jen. Kameke. W końcu ma ja jen. Roon jako prezes ministrów napisał list do Bismarka jako kanclerza, aby przed zamknięciem parlamentu przeprowadził budżet militarny cesarstwa niemieckiego. Bismark odrzucił, nie dozwierając, aby się to powiodło, a radził kompromis z Izbą, aby ta zaniechała obrad nad tymczasową ustawą drukową, wniesioną dla przeszkodzenia, aby rząd swojego projektu ustawy nie wniósł, oraz że Izba zaniecha obrad nad projektem małżeństw cywilnych, a rząd natychmiast zaniecha wnieść ustawy militarnej. Przypominamy, że Bismark oświadczył w parlamencie, iż nie podziela wszystkich co mieli w sobie projekt rządowy ustawy drukowej i że w sporze z Laserkem dał poznać, iż może niedługo usunie się zupełnie od władzy. To są ingredyencje kryzysu w gabinecie i pewnego nieporozumienia między dworem a Bismarkiem.

Wszakwacy Francji, jak telegrafują *Gazecie kolonialnej* z Pariza, ma się rozpocząć 10go lipca. Jen. Mantefuelli przoności tego dnia główną kwatere swoją do Verdun.

Z Francji niema dziś nic nowego. Ciało prawodawcze ma się zająć niebawem nową ustawą municypalną. Rząd pragnie, aby zgromadzenie narodo we zechciało rozęzić się na ferye, gdyż niema go czem zatrudnić.

Kryzys ministeryalny we Włoszech nie przychodzi do rozwiązania. Król nie przybywa do Rzymu, gdzieby łatwiej mógł się porozumieć z naczelnikami stronnictw, lecz bawi w Turynie, dokąd powołuje do siebie swoich bliskich przyjaciół. Ponieważ tak lewicą jak prawica głosowały przeciw rządowi, i dopiero ich połączenie przywiodło go o porażkę, przeto dla tego kryzys przedstawia trudności, że żadna z tych partii sama przez się nie dałaby dostatecznej rządowi podstawy. Potrzebawa by wprzód rozbić środek na prawy i lewy i żeby te jego odłamy przechyliły się ku skrajnym stronnictwom, albo jedno ze stronnictw przeciągnąć ku środkowi. Ustawa o klasztorach nie pozwala pracy tego kroku zrobić, a lewicy lęka się król, by ta nie poprowadziła go na rozstajne drogi.

Ostatnie depesze telegraficzne „Ozasu”

Haga 26 czerwca. Rezultat drugiego głosowania w wyborach do izby niższej, wypadł w ogóle niekorzystnie dla liberalnej partji. Straciła ona trzy krzesła, gdy partja anti-rewolucyjna trzy zyskała. Występujący deputowani Heemskerck, przywódca konserwatystów, nie został ponownie wybrany.

Konstantynopol 26 czerwca. Sultań, matka sultańska *Walida* i ks. Jusuf Iceddin (syn), udali się wczoraj do Emirgianu do wice-króla Egiptu, aby się przyjąć oświadczeniu na cześć rocznicy wstąpienia na tron Sultańa urządzonemu. Iluminacja była wspaniała i przeszła wszystko, co dotychczas widziano w tym rodzaju nad Bosforem. Giełda była wczoraj zamknięta.

Kursa. Wiedeń, dnia 27 czerwca, godz. — 4 1/2. Jedd. dług państwa banku. 67 10. — Zjedn. oblig. państwa w srebrze 72-20. — Losy z r. 1860 101-25 — Akcy banku 983 — Akcy kredytowe 262 — Londyn 190 — Srebro 109-25. Dukat —. — Lombardy 190-50. — Losy z r. 1864 135 — Akcy franko-anstr. 86-50 — Napoleonond 8-89 1/2. — Akcy kolei gal. Karola Ludwika 222 — Akcy kolei Lwowsko-Czern. 138 — Akcy kolei północno-wsch. 116. — Akcy banku związk. (Vereinsb.) 50 — Oblig. indemniz. gal. 75 — Akcy banku wiedeń. dla obrotu ogóln. 131 — Akcy anglo-banku 188 — Akcy kolei rządowej 334 — Akcy kolei siedm. — Akcy kolei Rudolfa 161 — Tramway 259 — Akcy banku budowy 110-50. — Akcy kolei wachoda. 77 — Akcy banku anglo-węgiersk. — Akcy kolei zjedn. 132 — Losy tureckie 67-50. — Losy prem. węg. 84-50 Akcy kolei Kaszyko-bogumiń. 157-50. Akcy kolei ces. Elżbiety 222 — Akcy kolei półn. zach. 210-50. — Akcy franko-węgiersk. 32 — Ogólny anstr. bank 126 — Akcy nowego wiedeńskiego Towarzystwa Tramway —.

Uspokobienie giełdy: stałe.

REDAKTOR ODPOWIEDZIALNY I WYDAWCA

Antoni Kłobukowski.

Kurs papierów i pieniędzy.

Kraków 27 czerwca.

(Wartość kuponów do 100 zchr.)	żądają	placą	wartość kuponu
Srebro austriackie do 28 zchr.	111 50	110 —	—
Kupony srb. platne	110 75	109 50	—
Talary rosyjskie papier. za 100 rub.	149	147 50	—
Talary pruskie za 100 tal.	167 25	166 —	—
Dukat austriacki i sztuka	5 35	5 23	—
Napoleonond i sztuka	9	8 88	—
Oblig. indemniz. galic. za 100 zhr.	75 75	74 25	74 1/2
4% listy zast. r. 36-let. pl. sr.	72	70 50	1 25 1/2
5% listy Kr. 36-let. pl. sr.	98 75	97 —	2 00 1/2
6% „ „ 36-let. pl. sr. „ Zakł.	94 75	93 75	95
6% „ „ 18-let. pl. sr. „ Kred.	95 25	94 25	95
7% „ „ długie „ „ 100 zł.	95	93 50	1 11
5% „ „ hipot. „ „ 100 zł.	87 50	85 50	1 95

Uczuciem przyjaźni i szacunku dla rodziny Wgo Dra Wroblewskiego powodowany, odprawi Ks. Chelmecki w kościele Św. Anny

NABOŻEŃSTWO ŻAŁOBNIE

w dniu 28 Czerwca 1873 r. tj. w Sobotę o godzinie 10ej za duszę nieodżałowanej, w mieście naszym z pobożności, skromności, dobroczynności i cnot obywatelskich zmarłej, w d. 27 Maja b. r. zmarłej s. p. Maryi Wroblewskiej, na którą zaprasza stroską zmarłej rodzinę, zanych przyjaciół i tych, którzy pojeźdź smierci mówią mogą, co mówili wdowcy nad zwłokami wskrzeszonej przez Piotra Tabity: **Umarła matka nasza!** (1174)

RADA OGÓLNA
Towarzystwa Dobroczynności
w Krakowie.

L. 328. (1116-1-2)
Postanowiwszy Rocznicę pięćdziesiątą siódmą, założenia Towarzystwa Dobroczynności w Krakowie, obchodzić uroczystym Nabożeństwem w kościele XX. Bernardynów na Stradomiu, w dniu 29 Czerwca b. r., to jest w tę Niedzielę, o godzinie 10 rano. Rada ogólna, przy zawiadomieniu o tem, wszystkich członków swoich, zaprasza Publiczność krakowską, ażeby w obrzędzie tym religijnym uczestniczyć raczyła.
Kraków dnia 22 Czerwca 1873.

Prezes
K. Hoszowski.
Sekretarz
J. Głębocki.

Ogłoszenie.

W dniu 28 b. m. w Sobotę o godzinie 11ej przed południem, odbędzie się w Pałacu Biskupim w Salach Towarzystwa Sztuk Pięknych **publiczne rozlosowanie dzieł sztuki** za rok 1872/73.

Dyrekcja Tow. Przyj. Sztuk Pięknych.
(1204)

Ostrzeżenie!!!

Dwóch Panów w Tarnowie uprasza się, aby od myśli wykonania zamierzonego gwałtu, który przed 1 Lipca zapowiedzieli, odstąpić raczyli, — gdyż czuwanie nad ofiarą trwa. — Ten drugi zapomniiał widzieć, że w B. zostawia żonę i dzieci. (1172)

WCzernichowie

są do sprzedania trzy byki czystej krwi holenderskiej, z których jeden liczy lat 4, a dwa po 8 miesięcy. (1206-1-3)

Wykształcony Polak

mówiący oboimi językami, który wiele podróżował, życzy sobie znaleźć jakie miejsce lub zajęcie tu lub na wyjazd. — Wiadomość w BIURZE INFORMACYJNEM p. Derpowskiego w Krakowie przy ulicy Grodzkiej pod Nr. 67. (1173-1-2)

Minerwa,

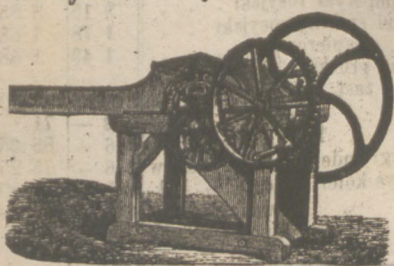
Towarzystwo artystyczne dla wydoskonalenia obrazów druku olejnego w Berlinie,

którego artystyczne wykonania przy licznych udziale cieszą się już sławą europejską, zamierza także w Galicji interes swój odpowiedniemi związkami zastąpić.
Szanowni panowie (każdego stanu), którzy mają chęć tem się zająć, zechcą udać się do przełożonego. (1145)

Piwowar,

kierujący od dwóch lat wyrobem piwa w browarze JO. Księcia Adama Sapiehy w Kraszynie, poszukuje dla siebie posady naczelnego kierownika lub dzierżawę browaru. Łaskawe oferty przyjmują się pod adresem: „Ksawery Kurzwil f. r. Kraszynie.” (1144-1-3)

Uprzywilejowane
Młocarnie ręczne
z amerykańskim systemem sztyftów

doskonałe z powodu lekkiego chodu i wielkiej działalności, mylniki do czyszczenia, szatkownice do buraków itd. itd. dostarczają po bardzo tanich cenach.

Umrath & Comp.

w Pradze w Bernie
Heuwagplatz. grosse Kröna.
Katalogi rozsyłają się darmo i opłatnie. (1064-4-11)

Obwieszczenie!

Podpisana Dyrekcja podaje niniejszem do publicznej wiadomości, że **począwszy od dnia 29 b. m. aż do końca września b. r. dla chcących zwiedzić okolice Krzeszowie wydawane będą w święta i niedziele bilety**, ważne na dzień jeden do jazdy tam i napowrót wszystkimi pociągami osobowymi i mięszanymi, wyjąwszy pociągi pospieszne, po cenie niższej tak samo, jak roku przeszłego.

Cena biletu II. klasy tam i napowrót wynosi 1 zlr. 30 c.
III. „ „ „ „ „ „ 86 „

W razach szczególniejszych przyczyn lub przy licznych udziale P. T. Publiczności w tego rodzaju wycieczkach skłoniłaby się podpisana Dyrekcja do zaprowadzenia w razach sprzyjającej pogody pociągów tak zwanych spacerowych z tą samą ceną jazdy, — które wychodziłyby o godzinie 1ej minut 30 po południu z Krakowa, a wracały o godzinie 9ej wieczór.

Dyrekcya

c. k. wyl. uprzyw. Kolei pól. Cesarza Ferdynanda.

(1203-1-3)

SOCIÉTÉ FRANCO-AUTRICHIENNE

pour les arts industriels

Wien, Stadt, Hegelgasse 8, I. Stock (verlängerte Johannesgasse.)

Etoffes pour meubles, Soleries, Tapis d'Aubusson et de Smyrne, Veloutés et Moquettes.

Rideaux toutes brochés, Cretannes, Velours, Repe de laine. Spécialité de broderies et applications artistiques, Tapisseries des Gobelins. Cuir de Cordoue, papiers imitation cuir, papiers peints.

Céramiques pour panneaux et lambris, Faïences pour salles de bains et carrelage. Entrée libre des magasins.

Szczegółowość w materjach na pokrycie mebli, kobercach, firankach, haftach i fajansach.

Najciszej kupiecka rzetelność w połączeniu z artystycznym wprawnym gustem. Hegelgasse Nr. 8 na I. piętrze. En voi Franco d'échantillons en province.

MŁOCARNIE

Ph. Mayfarth & Co., Fabryka machin w Frankfurcie n. M.

ręczne, do ruchu koniami lub wołami, kieratowe, wodą i parą począwszy od 120 zlr. w.a. opłatnie we Wiedniu. Prospekt i rycinę na żądanie opłatnie i darmo. (554-9-15)

Poszukuje się agentów.

Rozsyłka

wód mineralnych z Eger-Franzensbad

(Franzens, Salz-, Wiesen-, Neuquelle i kalter Sprudel) na porę 1873 r. już się rozpoczęła, a wody te rozsyłają się w dzbankach kamiennych i butelkach szklanych.

Zamówienia na powyższe wody, niemniej na mól mineralny Franzensbadzki przyjmuje wprost albo podpisana dyrekcja, albo też składy naturalnych wód mineralnych we wszystkich większych miastach stałego ładu. Zamówienia zostają szybko uskutecznione.

Broszury o zadziwiających skutkach leczenia w całym świecie słynnych wód mineralnych z Eger-Franzensbad rozdają się darmo.

Dyrekcja rozsyłki wód miasta Eger we Franzensbadzie.

(821-3-8)

C. k. uprzyw. galicyjski

AKCYJNY BANK HIPOTECZNY WE LWOWIE

wydaje

6° Listy hipoteczne

które są jak najwłaściwsze do lokowania kapitałów.

Listy hipoteczne mogą według prawa z dnia 2 lipca 1868 D. P. XXXVIII nr. 93 być użyte na lokowanie kapitałów funduszowych, na lokowanie kapitałów publicznych, pod nadzorem rządzą stojących, na lokowanie kapitałów pniłarnych, fideikomisowych i depozytowych, tudzież, wskutek najwyższego postanowienia z dnia 17 grudnia 1870, na zabezpieczenie kaucyj małżeńskich wojskowych, a po kursie giełdowym na kaucye służbowe i wadya.

Ogólna suma w obiegu będących listów hipotecznych nie może w żadnym razie przenosić sumy równocześnie wierzytelności hipotecznych, nie może być wyższą nad dwudziestokrotną sumę kapitału akcyjnego rzeczywistego wpłaconego.

Kupone płatne dnia 1go marca i 1go września każdego roku, jakoteż listy hipoteczne wylosowane dnia 28go lutego każdego roku, z których jedno i drugie nie ulegają żadnemu opodatkowaniu, wypłacają bez wszelkiego strącenia:

we Lwowie, główna kasa Banku hipotecznego i Filie tegoż w Krakowie, Czerniowcach, Bielsku, Tarnopolu i Samborze;
w Wiedniu, kantor wymiany bankowy niższo-austriackiego Towarzystwa eskontowego i Union Bank;
w Pradze, Filia c. k. upr. austr. Zakładu kredytowego dla handlu i przemysłu i Czeski Union Bank;
w Linciu Bank dla Górnej Austrii i Salzburga;
w Bernie, c. k. uprzyw. morawski Bank dla przemysłu i handlu;
w Berlinie, pp. Meyer et Comp.;
w Warszawie, p. Leon Epstein.

(1877-28-)

OD ADMINISTRACYI „PRZEGŁADU POLSKIEGO“.

Przegląd Polski, pismo miesięczne, wychodzące zeszytami objętości najmniej 10 arkuszy, rozpoczyna od 1go Lipca VIII rok owego istnienia. O ile sobie przypominamy, żadne Pismo zbiorowe wychodzące poszytami, nie cieszyło się w Galicji tak długim żywotem, jestto najlepszym dowodem i trwałości wydawców i zainteresowania się nim publiczności. Liczny udział w prenumeracie, do której Szanowną Publiczność zapraszamy, umożliwi Redakcyi zaprowadzić ulepszenia, które odpowiadają wszelkim wymaganiom światłej Publiczności.

Cena prenumeraty rocznie . . 12 zlr.
półrocznie . 6 „
cwiérćrocznie 3 „
(1113-2-3)

ZWIEŻŁA GRAMATYKA POLSKA

w nowym wydaniu, której druk z powodu długoletniej choroby i śmierci autora **Henryka Sucheckiego** przerwany został, wyszła obecnie całkowicie. Wykazuje ona grubą czołką błędów dzisiejszej polszczyzny. Cena 80 cent. — Skład główny na Galicję wschodnią w księgarni p. Wilczki w Lwowie, na zachodnią w księgarni p. Krzyżanowskiego; wysła do Warszawy i Poznania księgarnia p. Trzecieckiego w Krakowie.

(1077-3-4) Mirosław Suchecki.

PAPIER RIGOLLOT,

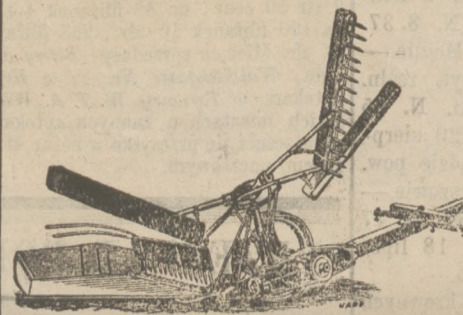
masztarda w listkach

do Synapizmów,

przygotowanych w szpitalach paryskich, w ambulanсах i szpitalach wojskowych, w marynarce francuskiej i w marynarce królewskiej angielskiej.

Przyjęta powyższe stanowią rękopisem dokonałości PAPIERU RIGOLLOT, który w jednej chwili może być przygotowany. Oznacza się czystością i łatwością użycia. Wymagać należy, aby się **P. Rigollot** na nim znajdował podpis.

W Paryżu u fabrykanta, rue Vieille du Temple, 26. W Krakowie w aptece J. Trauczyńskiego pod Koroną w Ryńku głównym; we Lwowie w aptece p. Mikolascha; w Poznaniu w aptece Dra Mankiewicza.

J. WICHERA

we Lwowie, przy ul. Grodeckiej pod L. 272^{3/4} polca swój bogato zaopatrzony

SKŁAD

Żniwiarek i Kosarek.

Johnstona oryg. ameryk. żniwiarkę z samodzielnym przyrządem do odkładania.
Buckeya oryg. amer. komb. żniwiarkę-kosarkę wynalazku Lewis Miller.
Samuelsona „Royal” oryg. ang. żniwiarkę, którą w Hostwie zwyciężyła w 1872 r.
Wooda oryg. amer. żniwiarkę i Kosarkę kilkakrotnie wyszczególnioną.
Howarda oryg. ang. komb. żniwiarkę-kosarkę.
Ceres żniwiarkę itd. itd. (1005-5-6)

DOM KOMISOWY

BANKU GALICYJSKIEGO dla HANDLU i PRZEMYSŁU w Tarnowie

ogłasza niniejszem, że otrzymał polecenie komisowej **sprowadza kości nawozowych** surowych i preparowanych, i uprasza o rychłe zamówienia, ażeby był w możności takowe na czasie wykonać. Na żądanie przyjmujemy zapłatę w ratach.

(861-7-12)

Dyrekcya.

Kantor Wymiany

Fili c. k. uprzyw. galic.

Akcyjnego Banku Hipotecznego w Krakowie,

poleca się Szanownej Publiczności do kupna i sprzedaży papierów państwowych, losów, akcji, priorytetów, listów zastawnych, oraz wszelkich monet po cenach najkorzystniejszych.

Zamiejscowe zlecenia uskutecznią się odwrotną pocztą. (478-11-)

PICUŁKI Z ROŚLINY MATIKO

PP. GRIMAULT ET Cie APIEKARZY W PARYŻU

Wszelkie kapsułki, które w powłoce klejowej zawierają balsam kopaivowy w stanie płynnym, sprawiają odbijanie, młodości i bólesci żołądka. Jedynie **Kapsułki z rośliny Matiko p. Grimaault** nie sprawiają żadnej z powyższych niedogodności, ponieważ zawierają kopaivę w stanie stałym, a nie płynnym w połączeniu z esencją Matiko. Powłoczka klejowa rozpłaszcza się łatwo w trzewach, a nie w żołądku, i dlatego to kapsułki te działają **dziesięć razy** silniej, niż wszelkie inne przeciw **rzeczom** nawet **chronicznym i zadawnionym**. (3-13-14)

Dostać można w Krakowie w aptece p. Józefa Trauczyńskiego pod Koroną w Ryńku głównym i u p. W. Redyka, — we Lwowie w Składzie materiałów aptecznych i w aptece p. Piotra Mikolascha, i w aptekach pp. Berliera i Ruckera, — w Brodach w aptece p. Franzosa, — w Rzeszowie w aptece p. Schaitera, — w Warszawie w Składach materiałów aptecznych pp. Mrozowskiego, Ferd. Aug. Gallego i Ludwika Spiessa.

(192-16-)

SRODEK

odrazu uśmierający migrenę, ból głowy gwałtowny i nerwalgę, biegunki i rżnięcie w żołądku, zwany

GUARANA

PP. GRIMAULT ET Cie APIEKARZY W PARYŻU

Jeden proszek rozpuszczony w liżce wody oczyszczonej i zażyty, dostatecznym jest do uśmierzenia najsilniejszego bólu głowy i migreny i do wyleczenia rżnięcia żołądka i biegunki. Sprzedaje się w pudełkach zawierających dwanaście proszków.

Dla uniknięcia fałszerstwa, żądać należy, aby każdy proszek był zaopatrzony podpisem **Grimaault & Comp.** (33-27-28)

Dostać można w Krakowie w aptece p. Józefa Trauczyńskiego pod Koroną w Ryńku głównym i w aptece p. Redyka, — we Lwowie w Składzie materiałów aptecznych, w aptece p. Piotra Mikolascha i w aptekach p. Berliera i Ruckera, — w Brodach w aptece p. Franzosa, — w Rzeszowie w aptece p. Schaitera, — w Warszawie w Składach materiałów aptecznych pp. Mrozowskiego, Ferd. Aug. Gallego i Ludwika Spiessa.

Hotel Seiferta

w bliskości Łazienek położony, na sposób zagraniczny urządzone, poleca się osobom przybywającym do Krynicy. (1096-4-8)

Kasyno powszechne w Krakowie

poszukuje

traktyernika.

Zgłosić się do domu pod L. 413 przy ul. Różanej od strony plantacji. (1021-1-3)

Zawiadamiam niniejszym chęć kupna mających, że na zasadzie uchwały tutejszego Magistratu z dnia 23 Czerwca 1873 L. 16061 **sprowadza będą w dniu 1go Lipca** (we wtorek) o godzinie 10 zrana na dworcu kolei żelaznej w Krakowie drogą publiczną licytacyi pochodzące z masy konkursowej.

12 sztuk (48 colli) żniwiarek

słynnego systemu **Mac-Cormic**.

Warunki licytacyjne w biurze podpisanego przeglądane być mogą.

Dr. Z. Blattels

Adwokat (1170-1-3) Ulica Grodzka Nr. 84/227.

Medal Towarzyst. nauk przemysłowych w Paryżu.

Precz ze siwizną.

MELANOGENE

wyborna farba do włosów

P. DICQUEMARE w PARYŻU

i ROUEN.

W **jednej chwili** zmienia siwe włosy na głowie i na brodzie na **czarny naturalny** bez niebezpieczeństwa dla ciała. Farba ta bezwonna **jest skuteczniejszą od wszelkich preparatów tego rodzaju dotąd używanych**. Fabryka w Rouen, Plac Hotel de Ville, 47.

W Krakowie w aptece p. Trauczyńskiego pod Koroną w Ryńku gl., we Lwowie w apteczni p. R. Schwartz i u p. L. Janowskiego, i w głównych składach perfum.

(13-47-52)

Młocarnie Lanza do ruchu ręcznego i kieratowego,

wyrabiane są we fabrykach podpisanego obecnie w 5000 sztukach rocznie **Sieczkarnie (do sieczki) według najlepszej uznaniej konstrukcyi**

dostarczone zostały przez podpisanego w 12,000 sztukach. Wielki ten odbył daje najlepszy dowód o ogólnym uznaniu tych praktycznych maszyn i o zalecenie, którą zyskują u gospodarzy z powodu taniości, trwałego wykonania i dokładnej działalności.

Na zapytania udzielam najchętniej bliższych objaśnień, a katalogi ilustrowany przesyłam darmo. (1139-1-6)

Gdzie jeszcze niema zastępców, chętnie przyjmuję tam rzetelnych agentów.

Fabryka maszyn gospodarczych

Henryk Lanz w Mannheim.

PASTA i SIROP z KODEINĄ

P. BERTHE w Paryżu.

Żaden środek nie może być w porównaniu z powyższym na uśmierzenie najpoważniejszego kaszlu, grypy, kataru, kłuski, zapalenia oskrzeli, oddechowych płuc (bronchitis); nieoceniony w początkach suchoty i na irytację pierśsiowe wszelkiego rodzaju.

Środek ten dla cudownych jego właściwości odznaczony rzadkim we Francji szaszetyem, pomieszczonej bowiem został wśród specyficznych lekarstw przyjętych i uznanych urzędowo przez władze państwa.

Skład główny w Paryżu u P. BERTHE, 24, rue des Ecoles; w Krakowie w aptece P. J. TRAUCZYŃSKIEGO; we Lwowie w aptece P. MIKOLASCHA; w Brodach w aptece P. KOLLAK; w Poznaniu u D^{ra} MANKIEWICZA.

(829-7-52)